

Móra *nyúsz*

A Móra Ferenc Kollégium lapja | XVII. évfolyam 1. (53.) szám | 2013. november

Kedves Olvasók!

Új félév kezdődött, és a Móra Nyúz megújult szerkesztősége szorgosan dolgozott, hogy ismét kezetekben tarthassátok az újságot. De nem csak az újságírók csapata bővült új tagokkal, hanem új főszerkesztője is lett a lapnak személyemben. Habár újságíróként eddig is tevékenykedtem a csapatban, ezzel a számmal szeretnék bemutatkozni, s remélem, a tavasszal még homályos, szeptemberben már kikristályosodó álmaim az újságról számotokra tetsző formában öltenek most testet. Még van hova csiszolódni, de minden erőmmel azon leszek, hogy érdekes, igényes, dizájnos, a kollégiumi életet lényegében megragadó művet tarthassátok a kezetekben.

*Több fényt! – ahogy Valaki másutt mondja.
A gyümölcseinkre kinek legyen gondja,
ha nem Neked, Uram? A Te nyarad,
mint borostyánba zárult bogarak,
nem telhet be soha, megmarad!
Napóráinkról a setét árnyakat
felszívja a fény. S ki már nem remél,
megdöbben: befut a válaszlevél.*

Ezzel a Bugdanov versrészlettel szeretném köszönteni az őszt, így, hogy az elhúzódott nyár után végre igazán őszi forduló fordul az idő. A kollégiumi élet legfőbb eseményeit, mint borostyánba zárult bogarakat, mi is szeretnénk megőrizni az újság hasábjain.

Fotó: Simon Anikó

Fontos feladatnak tartom, hogy beszámoljunk a szakkollégiumi kurzusokról, hogy azok, akiknek nem kell, vagy eddig nem akartak részt venni rajtuk, és ezért nem igazán tájékozódtak velük kapcsolatban, csak a hangosban hallják, hogy melyik mikor kezdődik, a cikkeken, interjúkon keresztül jobban megismerhessék őket, belelássanak kicsit, mi is folyik ott a magasföldszinten délutánoként, esténként.

Másrészről egy nagyon szívderítő tendenciának lehetünk tanúi: az öntevékeny csoportok virágzását éljük. Újak alakulnak, régiak kelnek életre, a jól beváltak még mindig jól működnek. Az ő munkájukat, terveiket is szeretnék bemutatni vezetőik megkérdezésével. Ne legyetek szégyellősek, nyugodtan keressétek fel őket, ha például néptáncolni, énekelni vagy akár sakkozni támad kedvetek! Az öntevékeny csoportok nem profik gyülekezete, célja, hogy a kollégisták együtt csináljanak valamit, fejlődjenek abban a bizonyos tevékenységben, és legfőképp, hogy közösséget építsenek, és jól érezzék magukat mindeközben. Tapasztalatból mondom, hisz többnek is tagja vagyok.

Ezekon kívül újra jelentkezik a Retrovat, ezúttal régi újságokat veszünk görcső alá. Olvashattok egy szegedi könyvbemutatóról, illetve a decemberig megtekinthető Örkeny-kiállításról. Új rovatok is nyílnak, az egyikben régi, ikonikus mórásokról tudhatjátok meg, milyen volt az itteni életük, milyenek voltak legszebb emlékeik. A másik finom „propagandista” szellemű életmód-együttélés-illetlen rovat lesz, melyben először a spórolásról lesz szó. A művészi vénájú kollégistáknak is teret engedünk a kibontakozásra: egy verset, és az előző félév utolsó számában félbe hagyott novella folytatását is olvashatjátok ebben a számban. Az újság közepén hasznos táblázatokat találhattok, melyeket akár az ajtóra/szekrényre/hűtőre is kiragaszthatok. (Az újonnan lefestett falakra ugyebár nem. ;))

Szóval ezeket, és még sok-sok jó és érdekes dolgot találtok az újság hasábjain. Reméljük, elnyeri a tetszesteket! Ezzel az internetes okossággal búcsúznék: „Save water, shower together!”

Fotó: Simon Anikó

Danyi Toldi

Fotó: Simon Anikó

A 2013. évi kollégiumi bizottsági választások eredményei

	<i>név</i>	<i>szavazatok száma</i>
1	Jagyugya Erik	86
2	Pfeffer Árpád	83
3	Apjok Vivien	76
4	Régert Attila	73
5	Pigler Alexa	69
6	Tóth Liliána	61
7	Széplaki Tünde	57
8	Németh Beáta	57
9	Szekeres Tamás	47
10	Gódor Nikolett	45
11	Horváth Zsolt	30
12	Szücs Attila	27
13	Nagy Noémi	8

Apjok Vivien

Titkár
31-es szoba

Jagyugya Erik

Rendszergazdákval való
kapcsolattartás, technikai
koordináció
10-es szoba

Németh Beáta

Szakmai kapcsolattartó (BTK),
közösségi és kulturális
rendezvények
V/15-ös szoba

Pfeffer Árpád

Rendszergazdákval való
kapcsolattartás, kollégiumi
sportélet
7-es szoba

Pigler Alexa

Közösségi és kulturális
rendezvények, szakmai
kapcsolattartó (GTK)
31-es szoba

Rékert Attila

Titkárhelyettes, öntevékeny
csoportok koordinálása,
közösségi rendezvények
V/15-ös szoba

Szekeres Tamás

Közösségi rendezvények,
szakmai kapcsolattartó
(ÁJTK)
1-es szoba

Széplaki Tünde

Kulturális és közösségi
rendezvények, kollégiumi
sportélet
31-es szoba

Tóth Liliána

Szakmai kapcsolattartó
(TTIK), öntevékeny csoportok
koordinálása
V/17-es szoba

Búcsú a Koll. Biz.-tól

Interjú Gömbicz Nándorral, a Koll. Biz. leköszönő titkárával

Név: Gömbicz Nándor

Szak: politológia alapképzés
(végzés éve: 2013 - évfolyamelső)

Kollégiumi feladatkörök:

- 2009-2013: a Kollégiumi Bizottság tagja
- 2010-2011: titkárhelyettes
- 2011-2013: titkár
- 2013-: senior

Milyen a Koll. Biz. nélküli élet? Nem hiányzik?

Negyévi Koll. Biz. tagság után természetesen egy kicsit hiányzik a bizottsági munka, ugyanakkor volt időm megbarátkozni a gondolattal, hiszen már fél éve elhatároztam, hogy az idei választáson nem indulok, és átadom a „helyem” a fiatalabb nemzedék képviselőinek.

A Móra Koli sorsát azonban továbbra is szívügyemnek tekintem, így a seniorként végzett munkámmal a jövőben is szolgálni kívánom a Kollégium közösségét. A Koll. Biz. elsősorban a szakkollégiummal és a Móra Ferenc Hallgatói Egyesülettel kapcsolatos teendők ellátásával bízott meg, de természetesen - szükség esetén - egyéb feladatokat is szívesen vállalok. Egyébként a Koll. Biz. nélkül valamivel nyugodtabb az életem, és több szabadidővel is rendelkezem...

Azt hiszem, vigyáznom kell, mert a végén még szégyenszemre túlságosan is elkényelmesedem az utolsó mórás évemre!)

Felidéznéd, hogy lettél a bizottság titkára?

A Kollégiumi Bizottság 2011 májusában választott titkárrá, miután Fári Ádám barátom egy budapesti állásajánlat miatt kiköltözött a Kollégiumból, és így lemondott a tisztségről.

Mivel addig titkárhelyettes voltam, kézenfekvő volt, hogy én veszem át Ádám helyét. Az eredeti elképzeléseim szerint csak fél évig vezettem volna a Kollégiumi Bizottságot, de aztán belevágtunk a szakkollégium létrehozásába, s így végül két és fél évet töltöttem a Bizottság élén.

Úgy gondolom, megérte maradnom, hiszen a szakkollégium létrehozása kiemelkedő esemény a Móra Koli közel ötven éves történetében, és örülök, hogy mindebből aktívan vehettem ki a részem.

Mit szerettél benne a legjobban?

A titkári tisztséggel járó felelősséget! Én olyan ember vagyok, aki - már amennyiben lehetősége van rá - szeret felelősséget vállalni saját közösségének a sorsáért. Hihetetlenül motivált, hogy a Móra Kollégiumban közel 300 fő lakó-körülményeit érintő és javító döntések meghozatalában vehetem részt.

Ha jobban belegondolok, leginkább e felelősségérzet megszűnése miatt hiányzik a Kollégiumi Bizottság.

Mire vagy a legbüszkébb?

Bár nyilván követtem el hibákat az elmúlt években, s mai fejjel néhány dolgot másként tennék, de azért összességében úgy érzem, hogy titkárságom alatt pozitív irányba fejlődött a Kollégium.

Fotó Kujbus Tamás

Ezt azért érezhetem így, mert mindvégig olyan csapattal dolgozhattam, amelynek tagjai - még ha néha voltak is apróbb súrlódások - mindig a Kollégium érdekét tartották szem előtt, akikre számíthattam, és akikben megbízhattam. Ennek a jelentőségét nem tudom eléggé hangsúlyozni, s így leginkább az elmúlt évek Koll. Biz. tagjaira, és a velük elvégzett munkára vagyok büszke.

Valamint arra, hogy a kollégiummunkra jellemző családi légkör megőrzése mellett szakkollégiummá alakítottuk a Mórát, hogy megtartottuk és továbbfejlesztettük a közösségi és kulturális rendezvényeink kínálatát, hogy bővítettük az

öntevékeny csoportok számát, hogy a felvételi eljárások során szinte minden rászorul, valamint Mórába vágyó hallgatónak sikerült férőhelyet biztosítanunk, hogy közös programokon keresztül sikerült jó kapcsolatot kialakítanunk a szomszédos Herman Ottó Kollégiummal, hogy létrehoztuk a Móra Ferenc Hallgatói Egyesületet, amellyel közösen már számos programot szerveztünk, és hogy a Mórások problémáikkal mindig bizalommal fordulhattak a Koll. Biz. tagjaihoz. Éppen ezért a Móra Nyüz hasábjain keresztül is szeretném megköszönni a bizottsági tagok munkáját, valamint szeretnék köszönetet mondani Kovács Attila kollégiumi tanárnak és Erdélyi Ágnes igazgatónőnek, hogy mindvégig nyitottak voltak a kollégistáktól érkező javaslatokra, illetve támogatták azok megvalósulását.

Mi volt számodra a legnehezebb?

A szakkollégium létrehozása egy igen nehéz és igazi kihívásokkal teli folyamat volt, hiszen amellett, hogy időtálló és komoly értéket teremtő intézményt kívántunk létrehozni, a Móra varázsát megalapozó családi légkör megőrzésére is figyelniünk kellett, azaz, hogy a szakmai és tudományos tevékenység előtérbe helyezése során a mórás szocializáció alappilléreinek számító közösségi, kulturális és sportrendezvényeink, illetve öntevékeny csoportjaink

is megmaradjanak. Továbbá a vonatkozó jogszabályok, az egyetemi szabályzatok és az országos Szakkollégiumi Mozgalom által lefektetett irányelvek betartására is ügyelnünk kellett. Ennek érdekében a 2011 őszen indult folyamat során rengeteg egyeztetésen vettünk részt: többek között két rektorhelyetessel, négy dékánnal, az EHÖK elnökével, valamint a Szakkollégiumi Mozgalom vezetőivel is tárgyaltunk, s végül számos kollégiumi bizottsági ülés és közgyűlés után reményeink szerint egy minden igényt kielégítő intézményi struktúrát sikerült létrehoznunk. Úgy gondolom, megérte ennyi energiát befektetni, hiszen jó érzéssel tölt el, amikor látom, hogy félévről félévre bővül a szakkollégiumi rendezvények kínálata, és egyre több mórás fedezi fel a szakkollégiumban rejlő lehetőségeket.

És végezetül: Mit üzennél az utánad jövőknek?

Egyrészt a döntések meghozatala során mindig a mórás közösség érdekeit tartsák szem előtt, legyenek nyitottak mások és egymás javaslataira, valamint ne engedjenek teret az esetlegesen fennálló személyi ellentéteknek! Ugyan közhelesen hangzik, de ez a jó és eredményes Koll. Biz. munka alfája és ómegája. Másrészt

mindig igyekezzenek a már meglévő szilárd alapokra építeni, azaz mindig tartsák szem előtt a Móra Koli hagyományait. Harmadrészt pedig őrizzék meg a szakmai, közösségi, kulturális és sportrendezvények közötti egészséges egyensúlyt, hiszen ebből ered a Móra utánozhatatlan miliója! S végül dolgozzanak sokat, hiszen a munka

mindig legitimál, ugyanakkor mindenki csak annyi feladatot vállaljon, amennyit az egyetemi tanulmányok és az esetleges munka-

helyi kötelezettségek mellett tisztességesen el tud látni! Amennyiben a Koll. Biz. tagjai megtartják ezeket az alapvetéseket - amelyek egyébként, bár szeretném azt hinni, hogy ennyire nagyszerű elme vagyok, nem tőlem származnak, hanem én is másoktól tanultam - sikerül megtartaniuk, akkor egész biztosan sikeres és tiszteletreméltó módon fogják szolgálni a Móra közösségét. Egyébként nem féltsem a mostani csapatot, hiszen a sikerhez minden adva van: a bizottságba a kollégiumot második otthonukként szerető kollégisták kerültek, Apjok Vivien személyében minden téren alkalmas titkárt választottak, és ehhez jön még Kovács Attila tanár úr és Erdélyi Ágnes igazgatónő támogatása.

Csik Réka®

Móra gólyaszemmel

Megkerestük az elsősöket, hogy meséljenek első benyomásaikról, a gólyatáborról, a kollégiumi életbe való beleszokásról. Kérdéseinkre Muzsai Evelin, szabad bölcsészet, és Bartha Sándor, molekuláris bionika szakos hallgatók válaszoltak.

Miért a Mórát választottad?

Evelin: Igazából fogalmam sem volt, hogy melyik kollégiumot válasszam. Először a BTK-s csoportot néztem meg Facebookon, mert ugye oda mások is írtak, hogy akkor melyik kóli legyen, és egyébként legtöbbször a Mórát választották. Utána megkaptam azt a kis levelet, amiben írták, hogy felvettek, és abban volt minden koliról egy kétoldalas kis tájékoztató. Mondjuk abból sokra nem jutottam, mert csak az volt benne, hogy itt mindenki milyen eminens, és csak a szorgalmasak laknak itt. Utána megnéztem a honlapot, és láttam, hogy nem csak tanulnak a mórások. Az meggyőzőtt. Tetszettek a szobák, a képekről látszott, hogy jól érzik magukat azok,

akik itt laknak. És akkor gondoltam, hogy jó lesz itt nekem.

Sanyi: Azért, mert ez egy tanulósbab kollégium, mivel szakkollégium. Igazából először a szüleim nézelődtek kollégium téren, és ők mondták, hogy ezt találják a legjobbnak. Aztán én is nézegettem a honlapot, és láttam, hogy bulik is vannak azért. Nekem is megtetszett, így jelentkeztem.

Mi volt az első benyomásod a kollégiumról?

Evelin: A legelső az biztos, hogy az, hogy a lépcső a központi hely. Ugyanis amikor ideértünk a gólyatábor elején, mindenki ott ült. És egyébként mindenki nagyon aranyos volt, mert rohantak a táskákért, hogy segítsenek felvinni, meg mondták, hogy nagyon örülnek nekünk, mert már vártak minket, ugyanis mi érkeztünk meg elsőnek. Tényleg jó volt látni rajtuk, hogy szeretettel fogadtak bennünket, úgyhogy ez tetszett.

Sanyi: Apjok Vivi mint főgólya nagyon boldogan fogadott, megmutatta a szobámat, és láttam, hogy egy csomó ember ül a lépcsőn. Már az elején tetszett, hogy van élet. Meg szerintem a gólyatábor folyamán sem volt egy perc se, mikor ne lett volna senki a lépcsőn, úgyhogy az nagyon bejött nekem, ahogy az is, hogy mindenki ismer mindenkit. Mármint aki kidugja az orrát a szobájából. Meg mindig van társaság.

Milyen élményekkel gazdagodtál a kolis gólyatáborban?

Evelin: A szakos gólyatáborba nem tudtam elmenni, úgyhogy nagyon örültem, hogy a kolinak is van. Tényleg nagyon jó volt minden program! Az elején tetszett, hogy lementünk ismerkedni a büfébe. A felsőbb évesek közül, akik már régebben itt laknak, mindenki mondott valami bennfentes infót a másikról. A városi vetélkedőn is nagyon tetszett minden feladat. Az esküvőt, amit meg kellett rendezni az Aradi téren (azt hiszem, ott volt), azóta is emlegetjük. A tábor végén a tornateremben megrendezett buli is tetszett. Szóval tényleg csak jó élményekkel mentem haza, és mindenkinek meséltem, hogy milyen jó volt.

Sanyi: Jókkal. Tetszettek a feladatok, főleg a sorversenyek. Mondjuk kivéve az a lötyty, amit nekem kellett meginnom, az nem volt valami jó. Olyan volt az íze, mintha valami savanyúkáposztalé lenne, de nagyon csípős volt.

A városi is nagyon jó volt, meg természetesen a szellemi vetélkedő és a buli is. Mindegyik jó volt, de tényleg.

Nehéz volt beleszokni a kollégiumi létbe?

Evelin: Azt hittem, hogy nehezebb lesz, mert még sosem voltam kollégista. Először nem is tudtam, hogy mikor jön el az, amikor már nem csak táborként vagy nyaralásként fogom fel a dolgot. De mikor a gólyatábor után hazamentem, és úgy jöttem vissza, hogy hoztam a cuccaimat meg minden személyes tárgyamat, akkor úgy egy-két hét után tényleg mondhattam, hogy oké, akkor most már itt is

lakom, nem csak otthon, és tényleg sokkal hamarabb megszoktam, mint gondoltam volna.

Sanyi: Nem, abszolút nem. Olyan volt, mintha egy táborban

többször elmegyünk egymás mellett, akkor többször is. Meg nagyon jó, hogy van büfé. És hogy sok a rendezvény. Eddig még annyira sok nem volt, de

láttuk az előadáson a gólyatáborban, hogy mik lesznek, és már várom őket nagyon!

Sanyi: Azt, hogy nem idegenek között lakok. Tehát ez a „mindenki ismer mindenkit” dolog. Emellett van egy bizonyos színvonal is. Úgy értem, akiket felvettek a kollégiumba, azoknak azért egy

bizonyos színvonal felett kell lenni elsősorban tanulmányi, aztán a későbbiekben társasági, közösségi téren. Meg kell egy kicsit dolgozni azért, hogy itt maradhass. Nekem nagyon fontos az, hogy milyen a közösség, mert eléggé társasági lény vagyok.

lennék, csak kicsit több ideig tart. Nekem senkivel nincs problémám, szerintem velem sincs az embereknek problémájuk, úgy-hogy megvagyok velük.

Mit szeretsz legjobban a Mórában?

Evelin: Nagyon tetszik, hogy tényleg mondhatni, hogy egy család az egész kóli. Oké, hogy nem ismerünk mindenkit, de attól ugyanúgy köszönünk egymásnak a folyosón. Például csomó mindenki van, akinek vagy a nevét nem tudom, vagy csak alig-alig látom, de velük is ugyanúgy köszönünk, és ha egy nap

Köszönjük a válaszokat!

Sanyi Jeldi

Fotók: Nagy Bernadett, Batki Gergely, Lutz Gábor

Megemlékezés az '56-os forradalomról

Rendhagyó módon emlékeztek meg a kollégium lakói az '56-os eseményekről, a forradalomról a sztálinista diktatúra ellen. A történelmi események felidézése helyett az akkori életet, a légkört mutatták be.

Az ünnepséget archív felvételek levetítésével, az '56-os események képeivel kezdték. Felvételek a harcokról, a lerombolt, leigázott fővárosról, sérült vagy éppen beteg emberekről.

„Ruszkik haza, ruszkik haza!” – skandálták. Bemutatva ezzel, hogyan is nézhetett ki az a békés tüntetés, amit október

23-án az egyetemisták indítványozták a kis hazánkat elnyomó nagyhatalom ellen. Akkor még nem tudták, de forradalmat csináltak.

1956-ban
mindnyájan egyek voltunk abban,
hogy rabláncunkat nem hordjuk tovább,
s a megszállók és bábjaik hadát
elúzni innen van elég erőnk,
és lesz még boldog, szép magyar
jövünk.

/Weiner Albert: 1956-ban/

Majd Illyés Gyula *Egy mondat a zsarnokságról* című művét foglalták össze egy rövid jelenetbe.

hol zsarnokság van:
mindenki szem a láncban;
belőled büzlik, árad,
magad is zsarnokság vagy;

A forradalom elérte a kívánt eredményt, a szovjetek kivonultak Magyarország területéről, és megkezdődött a gazdasági élet újrászervezése. De megszegtek ígéretüket, és tankokkal visszatérve lerombolták Budapestet, majd visszavették a hatalmat. Vezetőjüknek Kádár Jánost választották, s ezt követően még 33 évig uralmuk alatt maradtunk. Addig '56 véres eseményeit hallgatásra kényszerítették.

De most sokan kérdik: mi történt?
Ki tett itt csontból, húsból törvényt?
És kérdik, egyre többen kérdik,
Hebegve, mert végképp nem értik –
Ők, akik örökségbe kapták –:
Ilyen nagy dolog a Szabadság?

/Márai Sándor:
Mennyből az angyal/

A megemlékezés végén a sötétben, néhány égő gyertya mellett közösen énekeltük el nemzeti himnuszunkat.

A műsor készítői, Gódor Niki és Jagyugya Erik korhű ruhákkal, megváltozott helyszínnel (a kollégium előtt) és a barikáddal

próbálták közelebb hozni az ünnep mondanivalóját. Valamint köszönet illet mindenkit, aki időt és energiát áldozott az ünnepség megvalósítására.

Drozdik Evelin

Fotók: Görög Péter

Táltosok, varázslók, boszorkányok

A boszorkányok, varázslók és mágusok elég gyakori vendégek a kollégiumban. Filmklubok és egyéb közösségi rendezvények újra és újra feltűnő elemei, minde mellett pedig alig van olyan szoba, ahol ne lenne legalább egy könyv a polcokon, aminek ők lennének a főszereplői. Ezt a trendet nyugodtan tekinthetjük általánosnak a kollégium falain kívül is, ugyanis a populáris kultúra kedvenc szereplőivé váltak a mágusok és boszorkányok az utóbbi időben, elég csak a Gyűrűk Urára vagy a Harry Potter sorozatra gondolni. De kik is ők valójában? Tényleg léteztek? Ha igen, akkor honnét jöhettek és mit csináltak? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre keressük a tudományos választ Kovács Attila tanár úrral a félév egyik legnépszerűbb szakkollégiumi kurzusán.

Honnét jött ennek az órának az ötlete, mert ez nem egy tipikus téma?

Amikor korábban egy néprajzos csoportnak tartottam életmódtörténet szemináriumot, a kurzusnak volt egy olyan szegmense, ahol a 16-18. századi deviancia volt a téma, és ott nyilván a boszorkányokra helyeztük a hangsúlyt. Ez csak egy óra volt, de annyi nyitott kérdés maradt és annyi izgalmas történet merült fel,

hogy azt kérték a hallgatók, hogy a következő félévben tartsak egy boszorkányos órát. Én beleástam magam a témába, és feldolgoztam 2500 boszorkánypert, így aztán ezt az anyagot felvettem a kínálatomba. Az előző félévben életmód történetet tartottam, ami egy izgalmas téma, de az inkább művelődéstörténet, most pedig azt gondoltam, hogy ehelyett inkább eszmetörténet, kultúrtörténet lenne az, amit itt a hallgatóknak tartanom kellene. A boszorkányos, mágusos téma pedig azért is aktuális, mert manapság a filmek, sorozatok gyakorlatilag állandóan

Fotó: Görög Péter

ezekhez nyúlnak vissza. Itt tényleg vannak olyan elemek, főleg a jól megformált filmekben, amelyeknek komoly történelmi, néprajzi, antropológiai alapja van, és így tényleg érdemes ezt komolyan végignézni, átgondolni. Az is igaz, hogy ilyen óra nincs az egyetemi kínálatban, és ez is szempont a szakkollégiumban, hogy tartsunk olyan kurzusokat, amiket az egyetemi tanrendben nem találunk, vagy valami más, egyedi, és érdeklődésre tart számot.

Azok, akik szép számmal járnak a kurzusra akár szerda este, akár csütörtök délben, mivel gazdagodnak az órákon?

Egyrészt azt gondolom, hogy általános műveltség szempontjából hasznos, hogy olyan dolgokról hallanak, amiket lehet olvasni. Ha a korai ősi magyar hitvilág, a híres boszorkányperek – legyen az a salemi boszorkányperek vagy a francia percek – mind-mind előkerülnek irodalomban, kultúrtörténetben, akkor ezeknek ismerjük meg a gyökereit. Másrészt a magyarországi boszorkányperek is nagyon izgalmasak, nagyon szép forrásanyagunk van, ebből egészen az ősi magyar hiedelemvilágig vissza tudunk gondolni, és át tudjuk nézni a magyar középkori eszmetörténetet is, úgyhogy nagyon sokat lehet, szerintem, kamatoztatni az órából. Nem feltétlenül úgy, hogy a tényanyagot megtanuljuk, hanem sokmindenről hallunk, ami a későbbiekben hasznosul, hiszen újra és

újra előkerülnek ezek a témák mindennapi beszélgetésekben vagy akár egy-egy könyv olvasása kapcsán, és akkor máris van egy háttértudásunk.

Ez egy elég szerteágazó téma, van-e Tanár úrnak kedvenc témaköre ezen a nagy anyagon belül, vagy van-e olyan kedvenc története, amit szívesen megosztana a kollégistákkal?

Amit én nagyon szeretek, és tényleg nagyon-nagyon periférius téma, az a 11-15. századi

varázslók, nézők és mágikus tudással bíró alakok a magyar történelemben. Gyakorlatilag semmit nem olvashatunk róluk, ennek ellenére vannak olyan történetek, amelyek azt mutatják, hogy ott vannak, jelen vannak, mint akár a hátsóját mutogató hölgy a zimonyi csatában. Sorolhatnék még számos olyan történetet, ami azt mutatja, hogy a középkorban fontos szerepe volt a varázslásnak, a rontáselhárításnak, még a szentek esetében is, de ez kimarad a történelemkönyvekből. Nekem még nagyon tetszik az eretnekmozgalmak története is, bár az egy kicsit nehezebb kérdés. És az is nagyon izgalmas, amit a mai órán beszéltünk, hogy mitől válik valaki boszorkánnyá, mi váltja ki a vádaskodás szociológiáját. Akik konkrét történeteket szeretnének, azoknak azt javaslom, hogy jöjjenek be az órákra, mert ott van történet bőven.

A szakkollégium előnye, hogy nemcsak a kurzusra feliratkozott szakkollégisták járhatnak erre az órára, hanem ha egy-egy téma megtetszik valakinek, akkor arra az órára szabadon beülhet. A félév hátralévő

résében milyen témákkal találkozunk majd, hogy ha esetleg valaki kedvet kap hozzá, az is csatlakozhasson?

Most már a magyarországi boszorkányperekre térünk át. A következő órán még megnézzük a bűn és büntetés kérdését, itt az ördögűzés és a tortúra lesz a téma, illetve jogi háttéranyagot vizsgálunk meg. Azt követően pedig, ami talán izgalmas és érdekes lehet, az a Báthori Erzsébet sztori valós változata; aztán pedig az erdélyi boszorkányperek, azok a híres perek, amikről Móricznál, Makainál, Tamási Áronnál is olvashatunk. Ezt követően összehasonlítom a debreceni és a szegedi boszorkánypereket is. Szó

lesz még a boszorkányok ellenfeleiről, itt elsősorban farkasemberek, táltsók, tündérek lépnek elénk, ami megint azt gondolom, bárki számára izgalmas lehet. Mi az igazság az ember-

farkas avagy farkasember kérdésében? Miért vannak ezek jelen Skóciától Litvániáig szinte minden kultúrában? Honnan ered ez a hagyomány? Az utolsó téma megint csak kicsit populárisabb lesz, hiszen ott a vámpírokat, emberevőket vizsgálva jutunk el a boszorkányperek lezárásáig. Itt megnézzük azt is, hogy a felvilágosult abszolutizmus hogyan kezeli a vámpír hisztériát, és a 18. század végén hogy fordulhat elő, hogy Magyarországon még emberevő perrel találkozunk.

Várható-e ennek a kurzusnak a következő félévben vagy félévekben valamilyen folytatása?

Igény kérdése. Én mindig úgy állítom össze a kurzust, hogy ha egy-egy órán bizonyos dolgokról beszélgetünk, és egy-egy téma láthatóan jobban érdekli a társaságot, vagy abban a témában úgy tűnik, jobban el szeretne mélyülni, akkor ott megállhatunk, és mondhatjuk azt, hogy akkor abból legyen egy kurzus és tekintsünk át egy kicsit talán mélyebben, alaposabban az adott területet. Az életmódtörténetet is valószínűleg újraindítom majd, mert azt úgy láttam, hogy nagyon hasznos, és szinte minden szakos számára érdekes lehet.

Köszönöm szépen!

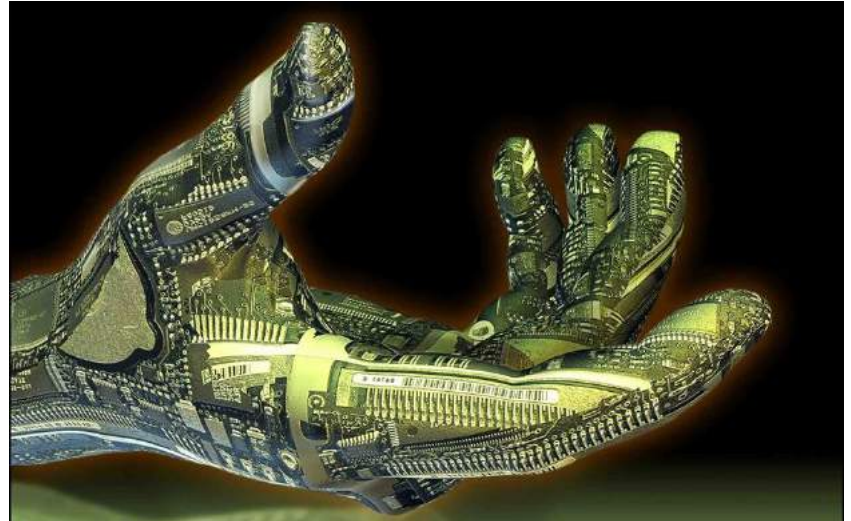
A biorobotika alapjai

A tranzisztor feltalálásával egyre több és több elektronikai berendezés kerül a laboratóriumokba. Ma már nem csak a mérnöki ismereteket tanuló diákok foglalkoznak ilyen és ehhez hasonló eszközökkel.

A kurzus ötlete a molekuláris bionika szakon felvehető Biorobotika című kurzusból jött. Ez a tárgy bármilyen előfeltétel nélkül felvehető kötelező tantárgy. Tematikáját tekintve egy komoly szakmai tantárgy, amin a hallgatók számos ismeretet szerezhetnek a mechatronikától a biotechnológiáig. A kurzusnak viszont nincs semmilyen megkötése, ami azt eredményezheti, hogy olyanok is felvehetik, akik például nem rendelkeznek semmiféle elektronikai tudással. Ez nem feltétlenül jelent problémát, hiszen így is elvégezhető. Azonban az ember dolgát nagyban megkönnyíti az előre megszerzett tudás.

A Biorobotika alapjai kurzus nem feltétlen a Biorobotika kurzus alapozó tárgya, ami azt jelenti, hogy nem csak bionikus hallgatók számára ajánlott. Ez a szakkollégiumi kurzus egy olyan kurzus, ami hasznos biológus, vegyész, fizikus és nem utolsósorban biomérnök hallgatóknak egy-

ránt. Jogos a kérdés, hogy ha ez alapozó tárgy, és ennyiféle szakterületet képes kiszolgálni, akkor mit is ad? Mert mindenki számára világos, hogy az, ami mindent nyújt, nem nyújt semmit.

Szerettünk volna egy olyan kurzust létrehozni, ami nem csak a tanulóévekre lehet hasznos. A tárgy elsősorban azoknak hasznos, akik később szeretnének, vagy szakmájukból adódóan szükségszerűen fognak mérőberendezésekkel vagy más elektronikai eszközökkel dolgozni.

A tárgy tematikája a következőképpen alakult. A szemeszter első harmadában átismételtük és kibővítettük a már középszintű megszerzett tudásanyagot. A száraz anyagrészt, ami talán a legnehezebben emészthető, szükséges a később erre épülő gyakorlati ismeretekhez. Ilyen témáink voltak: áramköri elemek, hogyan jön létre a vezetés, elektromos terek stb. Az előadássorozaton viszonylag kevesen vagyunk, ezért most, hogy letudtuk ezt a kötelező részt, már „szabadon” eldönthetjük, hogy

merre menjen tovább ez a kurzus. A mostani csoport a következő héten egy hőmérőt fog építeni. Az építési folyamat az elejétől a végéig fog tartani, ami azt jelenti, hogy megtervezzük, majd egy próbapanelen teszteljük a működését. Ha működőképes, akkor jöhet a nyomtatott áramkör nyomtatása, az alkatrészek beforrasztása és a falra való felhelyezése.

A következő félévben szeretném, ha folytatódna a Biorobotika alapjai. Pontosán még nincs elképzelésem, hogy milyen irányba menne tovább. Úgy gondolom, remek alapja lehet a Biorobotika kurzus, amolyan iránymutató. Ha marad a csoport felállása, akkor mindenképpen a szenzor rendszerek felé mozdulhatnánk. Összességében ez egy remek alapozó kurzus.

„Mórawood” hírügynökség

Mint mindig, ebben a félévben is kivételesen változatos témájú kurzusok indultak kollégiumunkban; szó esik boszorkányokról, gazdaságtudományról, biorobotikáról, geográfiáról, társadalomtudományról, és akkor még nem említettem a Móra Akadémia legalább ennyire színes palettáját. Ezek mellett elindult a „Bevezetés a hollywoodi reneszánsz történetébe” című kurzus is, amely a hollywoodi filmtörténet néhány pikánsabb klasszikusait mutatja be. Németh Beától, filmkultúra mesterszakos hallgatótól, a kurzus ötletgazdájától kérdezgettem.

Milyen indítatásból szeretnél volna egy filmes kurzust indítani?

Filmet nézni mindenki szeret. Ráadásul, ahogy észrevettem, a Móra kollégistái fogékonyak a főszordorbeli filmek mellett a filmtörténeti jelentőségű klasszikusok iránt is. Épp ezért úgy gondoltam, miért ne tegyük kicsit tudatosabbá szemléletüket, miért ne bővítsük ismereteiket és műveltségüket azáltal, hogy megismerkednek egy filmtörténeti korszak jellemzőivel. Emellett hasonló, filmtörténeti kurzus tudtommal még nem indult a kollégiumban, érdeklődés viszont lett volna rá, ezért fogtam bele a megszervezésébe.

Miért pont Pápai Zsolt lett meghívva?

Mikor kiderült, hogy elindítha-

tom a filmes kurzust, a következő lépés természetesen az előadó kiválasztása volt. Mindenképp olyan előadót szerettem volna hívni, akit szakmailag nagyra becsülök, nívós referenciái vannak, érdekes, izgalmas előadásokat tart, kompetens a kurzus témájában, és nem utolsósorban előadói képessége is megnyerő. Pápai Zsolt 2008 és 2011 között tanított engem jópár filmtörténeti kurzus keretében itt, Szegeden, és (azt gondolom minden volt diákja nevében mondhatom) szakmailag ő volt rám a legnagyobb hatással. Ezen túlmenően számos publikációja

jelent meg olyan ismert szakmai folyóiratokban, mint a Filmvilág vagy a Metropolis, és annak ellenére, hogy ő 2011 óta már nem tanít Szegeden, örömmel fogadta el a meghívásunkat.

Miért ez az időszak lett kiválasztva (1967 – 1975)?

Az az éra, amit a köznyelv Új-Hollywoodnak nevez, valójában nem egy egységes korszak, ezért többnyire két alkorszakra szokás bontani: az 1967-től 1975-ig készült filmek korszakára (ezt nevezzük Hollywoodi Reneszánsznak), és az 1975-től napjainkig készülő filmek korszakára.

A kurzus ütemezésekor két lehetőségünk volt: vagy végigrohanunk a három előadás alatt az egész új-hollywoodi filmtörténeten, vagy a kurzust folytatásosra tervezzük, és az első alkorszakot, azaz a Hollywoodi Reneszánszt tárgyaljuk alaposabban ebben a félévben. Pápai Zsolttal hasznosabbnak véltük a második opciót, ezért emellett döntöttünk.

Milyen típusú filmeket lehet megtekinteni?

A kurzushoz kapcsolódik 15 kötelező film, amelyek az Új-Hollywood filmklub keretein belül levetítésre kerülnek a félév során. Ezeket a filmeket úgy válogatta össze Pápai Zsolt, hogy az érdeklődők és a kurzus résztvevői reprezentatív képet kapjanak a Hollywoodi Reneszánsz korszakáról. Műfaji szempontból vegyes a kép, hiszen van közöttük gengszterfilm, horror, road movie, dráma, western, thriller és noir is.

És végül azoknak, akik nem nézegetnék a Móra Kolis Facebook csoportot: Mikor is vannak a filmvetítések és az előadások?

November végéig minden hétfőn, és kéthetente kedden is. A hozzá kapcsolódó előadások pedig november 7-én és 28-án kerülnek megrendezésre.

Részletes program:

nov. 4. A keresztapa, nov. 5. Sivár vidék, nov. 11. Ördögűző, nov. 18. A Parallax-terv, nov. 19. A cápa, nov. 25. Kínai negyed.

Miklós Pápai

Versenysakk – miért sakkozunk?

Bizonyára már mindenki hallott a sakkról, sőt, sokan a lépéseket is ismerik. Most szeretném nektek bemutatni ezt a csodálatos sportágat, de azt azért fontosnak tartom megjegyezni, hogy a versenysakk nem feltétlenül a versenyzést jelenti.

A sakk a legősibb stratégiai játékok egyike, a perzsa sah = fejedelem szóból ered. A versenysakk a leghasznosabb sportok közé tartozik. De miért is tekintjük annak? Nos, a versenysport fogalmával valószínűleg mindannyian tisztában vagyunk: kötött szabályzatú, versenyszerű, teljesítményértékelésű, rendszeres foglalkozás, erő kifejtés a testnek. A sakk viszont az agyat mozgatja meg, ezért a szellemi sportokhoz soroljuk. Óriási koncentrációt igényel, minek következtében testünk ugyanúgy elfáradhat, mint a fizikai sportoktól, kalóriákat éget el. Egy-egy maratoni megmérettetés alatt akár 2-3 kilót is leadhatnak a versenyzők. („A tornák tempója kegyetlen.

Jön és jön az újabb parti, következik a másik legyőzendő ellenfél, aki beléd kapaszkodik, a gondolataidat fürkészi, az idegpályáidon közlekedik sietve, a lelked elé tart tüköröt, a fizikumod tartópilléreinek tartóságát kérdőjelezi meg másodpercenként, s miközben ráébreszt arra a tényre, hogy a legyőzendő személyiség nem is ő, hanem Te magad vagy.”)

És most nézzük, miért is hasznos: Először is, önfegyelemre oktat, fejleszti a memóriát, a kombinációs készséget és a figyelmet, hiszen valamikor több órán keresztül kell a meccsre koncentrálnunk (például bajnoki mérkőzések). Versenyzői rutint, küzdőképességet, akaraterőt is szerezhünk a sakk által. Továbbá növeli az állóképességet (ülőképességet), elősegíti a logikus gondolkodást, előrelátást, gyors helyzetfelismerést, hiszen a legtöbb partinál másodpercek alatt kell döntenünk, mi lenne a

legjobb variáció, ami a győzelemre segítene minket. A versenysakk megtanít méltósággal győzni, és emelt fővel veszíteni. A sakkozók tisztelik egymást, ami sportszerű játékot kíván. Az összejöveteleken, megmérettéseken barátokat szerezhünk kortól és nemtől függetlenül, miközben egyre több játékmódot ismerünk meg. A sakkban jó, hogy mindig változatos, nincs két egyforma állás: „A sakk egy színes világ”. Végül, de nem utolsósorban kiszámíthatóvá tesszük életünket a sakk által. Mindezeket bizonyítja Polgár László mondata: „A sakk önmagában is komplex, nagyon értékes, szép tevékenység: játék, tudomány, művészet, sport és pszichológia egyszerre.” Polgár László, avagy Polgár Papa, ahogy az ország ismeri. Ő és a lányai nemcsak hazánkban, de az egész világon széles körű ismeretségre tettek szert. Polgár Judit, Zsuzsa és Zsófi férfi nagymesteri cím tulajdonosai, a világ legjobb női sakkozói közé tartoznak. Judit most kapta meg a sakkozás Oscar-díjának nevezett Cassia díjat. Zsuzsa Texasban él, egy ottani egyetem sakk-tanszékének a vezetője. Érdeemes elolvasni Polgár László *Nevelhetsz zsenit* című

A Polgár-nővérek

könyvét. Nekik sikerült. Egy másik könyv, amit ajánlanék, Kepes András és Polgár Judit könyve *Matt a férfiaknak* címmel.

Végezetül engedjétek meg, hogy leírjam saját élményeimet. 2013. szeptember 29-én részt vettem az Aquaprofit-Polgár Sakknapon, amely 7. alkalommal került megrendezésre Budapesten a Művészetek Palotájában. Már 3 alkalommal volt szerencsém Polgár Zsófi-val játszani szimultán keretében, de idén sajnos erre nem volt lehetőségem. Viszont a számos jó program mellett találkoztam az esemény díszvendégével, Garry Kasparovval, az orosz nemzeti-

ségű világbajnokkal, akinek meghallgathattam az angol nyelvű előadását. Édesapámmal elindultunk a generációk csatáján, ahol a 13 csapat közül a második helyen végeztünk. Hatalmas élmény volt számomra egy napot a példaképeim társaságában tölteni.

A kollégiumban is működik sakk-szakkör, Horváth Zsolt vezeti már második éve. Általában öten-hatan vagyunk, a 45-ös teremben vagy a Kisteremben. A Móra Koli eddig kétszer nyerte meg a Szent Imre Kupa sakkversenyt, a cél, hogy a kupa örökre kollégiumunké legyen, ehhez viszont harmadszor is meg kell nyerni, tehát elsősorban erre a novemberben meg-

rendezésre kerülő versenyre készül a csapat egy része. Aki kedvet kapott a sakkozáshoz, csatlakozhat a kollégium sakk-szakköréhez, hétfőnként este fél 8-tól. Remélem, felkeltettem érdeklődésüket.

Soraim zárásaképpen Polgár Judit egyik sakkos verséből idéznék: „Közeleg a végjáték, nő az izgalom, ilyenkor kell nagyon az önbizalom. Elfogynak a bábok, a csata véget ér, azért egy jó kézfogás mindig belefér. Cikk-cakk sakk, zakatol az agy, pár jó lépés és győztes vagy.”

Nagy Noémi

Móra Énekkar

Az idén újraindult a kollégiumi énekkar. Megkerestem Nagy Bernadett biológia- és énektanár szakos hallgatót, aki egyben a kollégiumi kórus vezetője is. Néhány kérdést tettem fel neki a saját tapasztalatairól, az énekkar működéséről, illetve a tervezett kollégiumi szereplésekről.

Mióta énekelsz? Milyen énektanulmányokat folytatál?

Igazából én már kiskorom óta énekelek, ez jellemző az egész családomra, ugyanis édesanyám is és édesapám is elég szakképzett énekesnek mondható. Apukám körülbelül 20 éve otthon, a lakhelyemen

kántor. Anyukám családjából pedig 6 testvér közül 5-en zenét tanultak. Keresztanyukám például főiskolai hegedűtanár, tehát a zene tényleg részese a családnak. Én zeneiskolába jártam, másodiktól negyedikes koromig hegedűt tanultam, majd ezt sajnálatos módon abbahagytam. Tizenegyedikes-tizenkettődik koromban pedig magánéneket tanultam, nagyon szerettem, emiatt is jöttem énekszakra. Ezen felül utolsó gimnáziumi évemben elkezdtem a kántorképzőt, de azt azért nem tudtam befejezni, mert Szegedre jöttem tanulni, és nem tudtam minden héten szombaton hazajárni.

Milyen sikereket értél el az éneklés terén, hogy most kórusvezető posztot tölthetsz be?

Nem tudom, hogy ezek a sikerek befolyásolták-e azt, hogy

én kórusvezető lehessék, szerintem ez inkább azon múlt, hogy ének szakos vagyok. Sikereket értem el a kollégiumi Ki mit tud?-on, néhány év kivételével mindig részt vettem rajta. Kétszeres győztesnek mondhatom magam. Egy régebbi történet: Általános iskola hetedik vagy nyolcadik osztályában, nem emlékszem pontosan, az iskolánkban szerveztek népdaléneklési versenyt, olyan céllal, hogy aki megnyeri, az Szlovákiába, a testvériskolába mehet versenyre. Sajnálatos módon elrontottam a népdalt, harmadik helyezett lettem a három-

ból. A verseny időpontjában az első helyezett nem tudott elmenni, mert vagy beteg lett, nem ért rá, vagy nem volt útlevele, akkor még kérték az országhatáron. A második helyezett ugyanilyen helyzetbe került. Tehát elvileg nekem kellett volna versenyznem, de az énektanár azt mondta, hogy

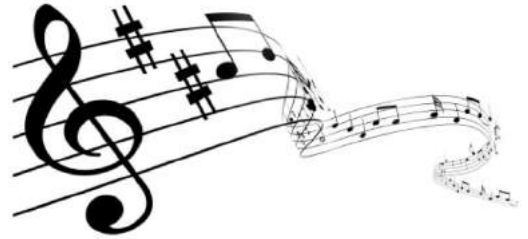
mivel nagyon lámpalázás vagyok, és elrontanám a népdalt, ezért nem engem fog versenyeztetni. Egy olyan embert énekeltetett a testvériskolában, aki részt sem vett az általános iskolai versenyen... Király! Egyébként én is kimentem Szlovákiába mint kórustag, de a versenyen nem vehettem részt.

Milyen indíttatásból fogadtad el az énekkar vezetését?

Elsősorban szerettem volna felújítani ezt a régi szép hagyományt, hogy a kollégiumban legyen énekkar. Másodsorban, én a gólyatáborban kaptam többféle kérdést, kérést az elsősök részéről, hogy van-e, vagy lesz-e énekkar a kollégiumban, ahova lehet jelentkezni. Emiatt is mertem elvállalni ezt a posztot, hogy énekkart alapítsak újból. Illetve mivel énekszakos volnék, ezért nekem nagyszerű alkalom ez arra is, hogy gyakoroljam egy énekkar vezetését, irányítását.

Régen volt-e a kollégiumban énekkar? Ha igen, akkor milyen eredményesen működött?

Valóban volt régen énekkar a kollégiumban. Viszont ez már körülbelül 8-9 éve lehetett, azóta nem nagyon létezett. Illetve amikor volt is kórus, akkor igazából csak a kollégiumi karácsonyi rendezvényeken, és még maximum a „Ki mit tud?”-on léptek fel.

Elsősorban milyen típusú énekeket tanítasz az énekkarosoknak?

Az énekkaron szeretnénk mindenféle énekeket tanulni. Természetesen tanulunk komolyzenei műveket is, ugyan is egy kórusban szerintem ez fontos, azért, hogy azok az emberek, akik nem annyira ismerik a komolyzenét, szintén bepillantást nyerhessenek. Viszont, hogy vonzóbbá is tegyem az énekkart, ezért a népdalfeldolgozások mellett szeretnék könnyűzenei műveket is megtanítani nekik. Gondolok itt musicalekre, vagy filmekből vett kórusművekre, mint például az Apáca show-ra.

Ebben az évben milyen műsorokon szeretnétek szerepelni az énekkarral?

Az első félévben csak a karácsonyi műsoron tudunk majd szerepelni. Ugyan is egy teljesen megújult énekkarral indulunk, és kevés az idő arra, hogy más műsorokon is részt vegyünk. Viszont a karácsonyi műsoron szeretnénk több dallal is kedveskedni. A második félévben majd egy önálló koncertet fogunk adni a kollégisták részére, egy zenei est keretében. A Ki mit tud? még kérdéses, a koncert a fő cél.

Köszönöm a válaszokat!

Tasács Uivi :)

Szakkollégiumi kurzusok

Időpont	Kurzus	Helyszín
Hétfő 18:30-19:30	Spanyol nyelvóra	Magasföldszinti olvasó/45-ös terem
Hétfő 19:30-20:30	Olasz nyelvóra	Magasföldszinti olvasó/45-ös terem
Hétfő 18:00-21:00	Móra Akadémia	Magasföldszinti olvasó/Nagyterem
Hétfő 20:00-22:00	Bevezetés a Hollywoodi Reneszánsz történetébe vetítés	Kék terem
Kedd 16:00-18:00	A biorobotika alapjai	Magasföldszinti olvasó
Kedd 18:00-19:30	Hat kontinens geográfus szemmel	Nagyterem
Kedd 18:00-19:00	Török nyelvóra	Magasföldszinti olvasó
Kedd 20:00-22:00	Bevezetés a Hollywoodi Reneszánsz történetébe vetítés	Kék terem
Kedd 21:00-22:00	Válogatott fejezetek a társadalomtudományokból	Magasföldszinti olvasó/Kék terem
Szerda 18:00-19:30	Táltosok, varázslók, boszorkányok a középkori és kora újkori Magyarországon	Magasföldszinti olvasó/Nagyterem
Szerda 18:00-21:00	A magyar politikai rendszer az Alaptörvény előtt és után	Magasföldszinti olvasó
Szerda 20:00-21:00	Német kezdő nyelvóra	Magasföldszinti olvasó/45-ös terem
Csütörtök 12:00-13:30	Táltosok, varázslók, boszorkányok a középkori és kora újkori Magyarországon	Magasföldszinti olvasó
Csütörtök 17:00-19:30	Bevezetés a Hollywoodi Reneszánsz történetébe előadás	Nagyterem
Csütörtök 18:00-19:30	Gyakorlati közgazdaságtan, vállalati közgazdaságtan	Magasföldszinti olvasó/Nagyterem
Csütörtök 18:00-19:00	Német haladó nyelvóra	Magasföldszinti olvasó
Csütörtök 20:00-21:30	Angol középfeladói nyelvóra	Magasföldszinti olvasó
Csütörtök 20:00-23:30	Válogatott fejezetek a társadalomtudományokból	Kék terem

Öntevékeny csoportok

	Vezető neve	Időpont	Helyszín
Fegyencedzés	Pfeffer Árpád	Kedd 19:00-21:00	Tornaterem
Néptánc	Apjok Vivien, Takács Gergely	Csütörtök 20:00-22:00	Tornaterem
Énekkar	Nagy Bernadett	Kedd 20:30-22:00	Nagyterem
Könyvtár	Csengődi Erika	Hétköznap 20:00-22:00	Kollégiumi Könyvtár
Sakk	Horváth Zsolt	Hétfő 19:30-21:00	45-ös terem
Stúdió	Németh Beáta	Hétköznap 20:00-20:30	Stúdió 1
Commedia dell'arte	Harkai György	Kedd 22:15-kifulladásig	Nagyterem
MÓDIO	Jagyugya Erik	Szerda 20:00-22:00	Stúdió 2
Aerobik	Vrazsovits Rita	Szerda 19:30	Tornaterem
Szerepjáték kör	Jagyugya Erik	Kedd 20:00	45-ös terem
Kártya-kör	Papp Ágnes	Kedd 22:00-kifulladásig	Büfé
Hastánc	Gódor Nikoletta	Hétfő 18:00-19:30	Tornaterem
Rajzkör	Kiss Máté	Kedd 20:00	Magasföld-színti olvasó

„Hej, igazítsd jól a lábod!”

Ha valaki programot keresne magának csütörtök estére, szívesen mozogná, táncolna, akkor az öntevékeny csoportok gazdag kínálatából bizony találhat magának megfelelő foglalkozást, ugyanis idén néptánc csoport indult kollégiumunkban. A próbákat Ajpok Vivien és Takács Gergő tartják.

Miért szerettetek volna néptáncos öntevékeny csoportot indítani?

Takács Gergő: Tudomásom szerint korábban is volt már néptáncos csoport/foglalkozás a koliban, de mivel a vezetője vagy kiköltözött, vagy egyéb elfoglaltságai miatt nem ért rá, abbamaradt. Szerettem volna újraéleszteni, ezért tavaly év végén partizánakció-szerűen csináltam egy kis kedv- és igényfelmérést. Ezután megkérdeztem Vivit mint gyakorlott táncost, hogy lenne-e kedve csatlakozni, és segítené-e az esetleges csoport munkájában. Mindketten néprajzosok vagyunk, mindketten néptáncolunk, és a különböző mértékű tánc tudásunk mellett talán át tudjuk adni azt, hogy a néptánc szépsége, sokszínűsége és közösségformáló ereje mellett buli is, és bárki meg tudja tanulni, és a tudásának gyümölcsét élvezni. (Mekkora szavak.:))

Ajpok Vivien: Igazából Gergő ötlete volt, ő szeretett volna a koliban táncot tanítani. Megkérdezte, hogy jönnék-e vele tanítani, én pedig igent mondtam. Egyébként nagyon jó ötletnek tartottam, és reméltem, hogy lesz is rá érdeklődés.

Hol táncoltok/táncoltatok, mennyi ideje? Milyen táncos tapasztalataitok vannak?

AV: Én 5 éves korom óta (tehát immár 18. éve) táncolok, Makón, a *Maros Táncgyűttesben*. Táncoltam még néhány történelmi táncjátékban is, valamint interaktív irodalmi műsorokban. Ezen kívül egyszer az egyetemi *Solymossy Sándor Táncgyűttes*-sel volt egy fellépésünk a Bölcsész Bálon – erre 3 hét alatt készültünk föl, heti 4x4 órás próbáink voltak, eléggé erőltetett menet volt, de nagyon jó élmény. Aztán sajnos abban a táncgyűttesben nem tudtam folytatni a táncolást, nem volt rá időm. Úgyhogy én külön örülök neki, hogy itt a koliban „háznál vagyunk”.

TG: Sopronban kezdtem el táncolni, a középiskolai tánckörben, 2007-ben. Ezzel párhuzamosan bevállaltam még egy soproni egyetemi tánckört és a pápai együttest is. Szegeden több formációt is megjártam, és végül a *Délikert Táncgyűttesben* kötöttem ki, ami Kecskéstelepen működik Simoncsics Pál vezetésével.

Hányan vagytok a csoportban?

TG: A jelenlegi állás szerint 15-en vagyunk (próbánként plusz mínusz néhány fő).

Milyen nehézségek adódnak a tanítás során?

AV: A legnagyobb nehézséget számomra az okozza, hogy teljesen különböző tánc tudású emberek vannak a csoportban, és nekem mint tanárnak nehéz a tizenéves táncolónak, és a teljesen kezdőnek is olyat nyújtanom, hogy egyik se unatkozzon

vagy maradjon le, és közben mindenki jól érezze magát. Illetve nehézséget okoz az is (ami egyben természetesen nagyon klassz dolog is), hogy az első alkalom óta körülbelül minden próbán jöttek új tagok, és őket fel kell zárkóztatni úgy, hogy közben a többiekkel is haladjunk tovább az anyaggal.

TG: Úgy megtanítani, éreztetni a mozdulatokat, a súlyáthelyezéseket, a tartást, stb. hogy ne csak azok értsék, akik már x ideje táncolnak, hanem azok is, akiknek még nem nagyon volt dolguk néptáncal. Sok mindent magától értetődőnek veszünk és ezeket, vagyis a mozdulatokat, ritmusokat kibontani, megmagyarázni nem mindig egyszerű, de szerencsére a fiúk-lányok hamar megértik.

Akkor a nehézségek ellenére miért érdemes csinálni?

TG: Mindenki rendkívül ügyes, és látszólag szeretik is, amit együtt csinálunk. Meg amúgy is egy helyen lakunk, jó hangulatban telnek a próbák, a többséggel jól ismerjük egymást. Így azért más, mint tüköredgenekkel összekerülni akár „oktatóként”, akár tagként.

AV: Egyrészt azért, mert látom a

csapat tagjain, hogy szívesen járnak le próbára, és nagyon lelkiismeretesen odateszik magukat minden alkalommal. Nagyon jó érzés látni és tapasztalni, hogy felnőtt emberek, akik dolgoznak, tanulnak és rengeteg az elfoglaltságuk, lejönnek csütörtök estéként, sőt, van, aki a próba miatt nem megy haza, csak pénteken. És nem csak lejönnek, hanem koncentrálnak, jól érzik magukat és keményen dolgoznak, még akkor is, ha valami nehéz nekik. Ezt átélni pedig nagyon felemelő, és feltölti az embert energiával. Főleg, hogy közben megy a poénkodás, és nagyon jó a hangulat, úgy érzem, jó kis csapat alakult ki. És ezért már megérte. Arról nem is beszélve, hogy elképesztően ügyesek, komolyan. Olyan dolgokat megcsináltak már a második próbán is, amit nagyon sokan évek után sem.

Hogyan zajlik egy próba?

TG: Köszönünk, bemelegítünk (nem csak népzene), gyakoroljuk egymás tartását, átismételjük az előző alkalom anyagát, egy figurával, vagy alaplépéssel továbbmegyünk, ezt gyakoroljuk az eddig tanultakkal. Volt már, hogy levezetésként játszottunk is.

AV: A bemelegítés nagyjából 10-15 percet vesz igénybe, ilyenkor átmozgatjuk az egész testünket, felkészítjük a fizikai munkára. Ezt mindig felváltva tartjuk – egyik próbán Gergő vezényli a bemelegítést, a másikon én. Ezt követően általában ismétlünk, átvesszük, amit előző próbákon vettünk, kijavítjuk az esetleges hibákat, fejlesztjük a mozgást. Aztán

igyekszünk valami új elemet is tanítani, ezzel elmegy a próba nagy része. Amikor már kellőképpen fáradt a társaság fizikailag és szellemileg, akkor beiktatunk egy-egy játékot, ami lazítás, de mindig kapcsolódik ahhoz, amit épp tanulunk – tehát tartást, párban dolgozást, ritmikai készségeket fejlesztő gyakorlatok ezek. Próba végén visszatérünk arra, amit tanul-

Fotó: Lutz Gábor

tunk, esetleg még egyszer átismételünk mindent. Nekem nagy vészóparipám a „mit miért”, hiszen nagyon fontosnak tartom, hogy ne ész nélkül, hanem tudatosan táncoljunk.

Milyen táncokat tanítotok, és miért éppen ezt választottátok?

TG: Erdélyi, azon belül belsőmezőségi, azon belül pedig magyarpalatkai táncokat választottunk. Mivel a „mezőségi” táncok a legnépszerűbbek egy-egy táncmulatságban, táncházban, jó, ha az ember tud valamit mozgolódnival egy „táncházas” közegben is. Ez egy csárdásolós, forgós, forgatós, csapásolós tánc, amiből mi a párosösszekapaszkodós részét tanuljuk. Nem annyira bonyolult, hogy a legmélyebb rétegeibe is le kelljen menni ahhoz, hogy valaki

tudja élvezni. Néhány alapfigurával is jót és sokáig lehet táncolni. A ma is működő *Magyarpalatkai Banda* járta a Belső-Mezőségi falvait, így a táncmuzsika viszonylag egységes. Úgyhogy ha valaki az mondja, hogy „mezőségi”, arra nagy biztonsággal tud táncolni a jelenlévő közönség nagy része.

Milyen terveitek vannak a csoporttal a koliban?

AV: Én úgy gondolom, hogy amilyen fórumon csak lehet, szeretnénk megmutatni a csapatot a Móra közönségének. Egyrészt azért is tartom ezt fontosnak, mert „színpadon”, közönség előtt egészen más táncolni, mint a próbateremben egymás előtt. Másrészt meg a színpad egyfajta jutalom a sok, próbán

eltöltött óráért, hiszen ott a taps az előadás végén, ami nagyon jól tud esni az embernek, illetve van egy cél, amiért dolgozunk. Úgyhogy nyilván az Öntevékeny csoportok éjszakáján biztosan bemutatkozik a csapat, de elképzelhető egy Ki Mit Tud-on való indulás, vagy esetleg a karácsonyi műsorban szereplés, aztán ki tudja még, milyen lehetőségek adódnak.

TG: A magam részéről szeretném, ha megmaradnánk, esetleg gyarapodnánk, és természetesen bemutatót is szeretnénk tartani akkor, amikor lehet. Ezekon kívül jó volna elmenni együtt táncházba valahol a városban, vagy esetleg a koliba is szervezni egyet.

Danyi János

Így éltünk MI itt

Szemezgetés régi kollégisták Mórában eltöltött éveiből

Az ötödik évemet kezdtem meg idén szeptemberben a Móra Ferenc Kollégium falai között. Az elmúlt években számtalan embert ismertem meg itt, akik valamilyen úton-módon, kik jobban, kik kevésbé, de hozzátettek valamit a kollégium „történelméhez”. Innen indult az új cikksorozat ötlete, amely során régi kollégistákat kérdezek a kollégiumban eltöltött éveikről. Az újoncoknak eredményekben gazdag ötletmerítést, az öregeknek kellemes nosztalgizást!

Mit köszönhetsz a kolinak?

A barátokat. Ha nem a Mórában lakok, akkor nagyon sok emberrel nem ismerkedek meg, akikért kár lett volna. Ha nem költözök át, valószínűleg nem tudom meg, milyen igazi kollégista egyetemistának lenni. Úgy érzem, egészében sokkal szegényebbek lettek

volna az egyetemi éveim.

Mit tanácsolsz a gólyáknak és jelenlegi kollégistáknak?

Ismerkedjenek! Vegyenek részt mindenben, amiben tudnak! Éljék maximumon a kolis életet!

Hadzsy János

Milyen szakos voltál?

Kommunikáció- és médiatudomány szakon kezdtem, és valamelyest jelenleg is koptatom még itt a padot.

Mikor költöztél be a kolléiumba?

2008 szeptemberében vagy októberében.

Hány évig voltál Móra kolis?

Summázva 4 év, vagyis amennyit csak ki lehet hozni az állami finanszírozásból. Nem véletlenül. Életem legszebb éveit voltam, és szerettem volna a lehető legtöbbet kihozni belőlük.

Nánási Anita

Milyen szakos voltál?

Kommunikáció és médiatudomány szakon végeztem, elektronikus sajtó szakirányon.

Mikor költöztél be a kolléiumba?

2011-ben költöztem a kolléiumba másodévesen, egy év szörnyű „öthalmi bujkálás” után.

Hányas szobában laktál? Milyen volt a viszonyod a szobatársaiddal?

A 12-es szobában! Imádtam velük lakni! Mi voltunk a „Disznó szoba”, amit (ha jól tudom) a többiek továbbra is tartanak, és az új arcokat is szoktatják a habitushoz. Sőt gyarmatot is alapítottunk a 13-as szobában.

Mi volt a legkellemesebb emléked az itt eltöltött idő alatt?

A 2011-es Morgilla igen emlékezetes maradt. Hatalmas élmény volt átélni, hogy a kollégium egy kis belső világgá változott, akár egy fesztivál. De örömmel gondolok vissza a nagy beszélgetésekre a közösben, sok ökörködésre, a megfoghatatlan és megismételhetetlen hangulatra, amely csak a kolira jellemző.

Kedvenc kollégiumi italod/menü?

Tündérfröccs és a lelkifröccs, amelyet csak mi hívtunk így, melleleg sima fröccs volt. És a nagy fánk reggel. Az zseniális volt!

Negatív élményed a kollégiummal kapcsolatban?

Nincs ilyen. Fura, hiszen mindennek van negatív oldala, de nem jut eszembe semmi, amely kifejezetten zavart volna. Persze kolis buli alatt nem lehetett olyan jól aludni, és Attila olykor indokolatlanul korán szólt a hangosba. De ezeket a dolgokat ki lehetett bírni, és természetesen kitűnő poénforrásként szolgáltak.

Történt-e valami jelentős változás kollégiumi éveid alatt?

Már a beköltözésemkor közölték velem, hogy szerencsés időpontban érkeztem a kollégiumba, hiszen épp előző évben cserélték le a nyílászárókat az épületben. Ezt csak akkor hittem el egészen, amikor egy „öreg motoros” szobatársam, Gyerek – ez volt a beceneve, mert annak idején ő volt a legfiatalabb a szobában, bár amikor én költöztem be, már sokadik évét gyúrta a BTK-n – a régi koliról mutatott nekem képeket. A Mórában töltött éveim alatt jelentős változások álltak be. Az újak például nem tudják, milyen érzés a fiú szinten -5 fokban „nagy munkára” menni. Ezen kívül a zuhanyzó is komoly felújítást kapott, nem beszélve az ötödik folyamatos fejlesztéséről, a teljes lépcsőforduló felújításáról, illetve a napelemekről. Komoly fejlődést tudhat maga mögött a kollégium, ami az utóbbi éveket illeti, azt pedig meg sem említettem, hogy míg ott laktam, nem volt ennyi előadás, mint manapság – csak egy kicsit kevesebb. Valójában a kollégium mindig egyre modernebb és csinosabb lesz, a büfé is radikális változást produkált a kezdeteihez képest. Hogy őszinte legyek, órákig tudnék regélni arról, mennyivel jobb a kolesz napról napra, akár a programokat, akár a felépítést tekintjük. Az biztos, hogy a Móra Szegeden „A legjobb kollégium”.

Mi volt a legkellemesebb emléked az itt eltöltött idő alatt? A legemlékezetesebb kollégiumi bulid?

Túl sok kellemes élményem van ahhoz, hogy egyet kiválasszak. A Móra kollégium a legjobb dolog, ami valaha történt velem. Eleinte anyukám sokat gyözködött, hogy költözzek ide – ő még akkoriban lakott a Mórában, amikor az szigorúan leánykollégium

volt – mert én mindenáron alberletbe akartam menni. Rá kellett jönnöm, hogy a kollégium kihagyhatatlan járólap az önállóság felé vezető úton. Mindenesetre a legemlékezetesebb eset/este talán az volt, amikor a teljes 8-as szoba meglátogatta a borfesztivált. A kollégiumi bulik többségükben hiányoznak az emlékeimből, mert túl "jól" sikerültek. Morgilla idején ez fokozottan igaz, kevés kollégistának maradnak memóriáért felelős agysejtjei ezen időszakokból. Úgy érzem, a Móra a fiatalság utolsó mentsvára. Ez az a hely, ahol a legjobb bulik vannak, a legjobb barátokat szerezheti az ember, és ezúton is szeretnék bocsánatot kérni mindenkitől, akivel azóta sem tartom rendszeresen a kapcsolatot. Higgyétek el, iszonyatosan hiányoztok!

Mit tanácsolsz a gólyáknak és jelenlegi kollégistáknak?

Merjetelek barátkozni, merjetelek nyitni a szomszédok és szobatársak felé! A Móra az a hely, ahol az utópia megvalósulhat. Ne hagyjátok veszni!

Szabados Gabriella

Milyen szakos voltál?

BTK – kommunikáció és médiatudomány alapszak.

Mikor költöztél be a kollégiumba és mikor költöztél ki onnan?

2009. augusztus végén költöztem be, és nagyon tetszett a kolis gólyatábor! 2012 júniusában költöztem ki, miután lediplomáztam.

Hányas szobában laktál, és milyen volt a viszonyod a szobatársaidal?

26/A szobában laktam, és nagyon szuper volt a viszonyunk.

Igazán szerencsésnek érzem magam, hogy megismerkedhettem a szobatársaimmal. Ők már másod-harmadévesek voltak, de nagyon nyitott szívvel fogadtak engem és Gódor Nikit, mint a két elsőt. Hihetetlen, de 8 lány évig együtt élt komolyabb összetűzés nélkül. Mint a mesében.

Mi volt a legkellemesebb emléked az itt eltöltött idő alatt?

Nemrég láttam egy fotót, amin egy rekesznyai Norbi update pudinggal pózolunk a szobában. Egyszer csak a hangosba bemondták, hogy ingyen puding a portán, és már csak rohant mindenki, a konyhában ültünk, a nagy robajra lettünk figyelmesek. Ilyen és ehhez hasonló kedves emlékek jutnak eszembe, bár felsorolhatnám az összes szervezett és szervezetlen programot is.

Ki és mi hiányzik a legjobban?

A szobatársaim, a legközelebbi barátaim, a légkör és a társaság. Az, hogy mindig történt valami érdekes vagy vicces. Az, hogy a barátaim mindig körülöttem voltak. Ha most találkozni szeretnék valakivel, legalább kétszer kell telefonon vagy e-mailben egyeztetnünk, és nem tudok este 10-kor átszólni a szomszéd szobába, ha bánatom vagy örömöm van, vagy esetleg csak egy kis olajra lenne szükségem a vacsihoz.

Mit tanácsolsz a gólyáknak és jelenlegi kollégistáknak?

Aludni máskor is lehet! Vegyetek részt mindenben, amiben

csak tudnak, érzéik jól magukat a koliban. Tényleg minden van, ami csak szem-szájnak ingere: biztos, hogy itt mindenki megtalálja a legjobb havert, vagy barátot/barátnőt, plusz programot, elfoglaltságot, közösséget, ahol jól érzi magát. Legyenek nyitottak: a kollégium arról szól, hogy együtt legyünk.

Régert András

Milyen szakos voltál?

Földrajz-történelem tanár szakos voltam még az osztatlan képzésben.

Mivel foglalkozol jelenleg?

Hivatalosan múzeumpedagógus, valójában tárlatvezető, végzettségem szerint történész vagyok a Siklósi Várban, de havat is lapátolok.

Mikor költöztél be a kolléumba és mikor költöztél ki?

2005. augusztus végén költöztem be és 2011. július elején hagytam el a kollégiumot.

Melyik szobában laktál és milyen volt a viszonyod a szobatársaiddal?

A 4-es szobában laktam hat évig. Ugyanabban a szobában, ugyanazonaz ágyon. A legkülönbözőbb emberekkel laktam együtt: idősebbekkel, fiatalabbakkal, az öcsémmel, laktam BTK-ssal, TTIK-ssal, GTK-ssal, jogással, sőt valástudományi karossal is. Min-

denkivel jól kijöttem és szívesen laktam együtt. A szobahangulat nálunk mindig sajátos volt, nem beszélve a szobadekorációról, amely nem mindig volt válalható nagyközönség előtt.

Melyik a legkellemesebb emléked az itt eltöltött évek alatt?

Nagyon sok kellemes emlékem van. Ha mégis választanom kellene, akkor egy olyat említenék, amely jól jellemzi a szobánk hangulatát. Amikor 2007-ben visszajöttünk augusztus végén, az első emeleten még tartott a nagy nyári felújítás, így átmene-tileg a 21-es szobába kerültünk. A kollégiumi vezetés természetesen szólt, hogy ne jöjjünk vissza hamarabb, de akkor még létezett az augusztusi UV-időszak, illetve az elsősöknek is azon a héten volt a beiratkozás és a beköltözés. Lévén nekem volt még négy vizsgám arra az utóvizsga hétre, és az egyik kedves volt szobatársamnak is hátra volt egy szigorlata, nem tehattünk mást. Valamint az akkor elsős Gyurit is berakták mellénk, aki-ről tudtuk, hogy ő lesz az új szobatársunk. Először is Gyurit ledöbbsentette, hogy mit keresünk már itt, ha felsőbb évesek vagyunk, hogy miért megyünk reggel öltönyben nem beiratkozni, illetve, hogy rettenetesen horkolok a sarokban – amit anynyira nem értékelt. Nem sokkal később megtudtuk, hogy ha visszaradjuk az ágynkat, vi-szünk be hűtőt és kitakarítunk,

akkor visszaköltözhetünk a 4-es szobába. Természetesen az ember ragaszkodik a saját szobájához, és a megszokott körülményeihez, úgyhogy Dodóval hatalmas lendülettel elkezdünk pakolni a nagy táskánkba. Szegény Gyuri nem értette mi történik, és megkérdezte mit csinálunk, ami-re azt a választ kapta, hogy megyünk haza. Ő csak nézett ránk, és csodálkozott, hogy este kilenckor hova akarunk hazamenni. „Hova haza?! Hát a négyesbe!” Gyuri kérdően nézett ránk, hogy jöhet-e, hiszen ő is a négyesben lakik. „Akkor jöhetsz” – érkezett a válasz. „Sőt jönnöd kellene, mert ágyakat is kell pakolni.”

Melyik volt a leghelyesebb kollégiumi bulid?

Nem tudnék választani. Talán a mikulás-buli abban az évben, amikor Mikulás voltam. De volt sok Morgilla, más és más buli, sőt még mindig részt veszek a legtöbb ilyen jellegű kollégiumi rendezvényen. Azt hiszem, csak egyszer nem sikerült lejutnom a táncterre, akkor, amikor megfe-jeltem a tartógerendát – igaz az ügyelet után a Tóth nem maradhatott ki.

Esetleg volt valamilyen negatív élményed a kollégiummal kapcsolatban?

Nem tudnék semmit sem említeni. Olykor volt az ember mélyen, de mindig igyekeztünk megoldani a másik gondját, baját. Ha pedig sokan voltunk egyszerre rossz passzban, akkor együtt ittunk.

Mi az, amit nem tanultál volna meg, ha nem vagy kollégista?

A jég hátán is megélni. Szesz mindig lesz. Kaját bárholnan lehet szerezni. A barátokra mindig lehet számítani. Könnyebben tolerálni a másikat, és elfogadni a másik „hülyeségeit”.

Mit tanácsolsz a gólyáknak és a jelenlegi kollégistáknak?

Élvezzék az itt eltölthető időt, és használjanak ki mindent, mert ha dolgozni kezdenek, nem lesz ennyi idejük.

Füredi Zita

Milyen szakos voltál?

Gazdálkodási és menedzsment szakos voltam.

Mivel foglalkozol jelenleg?

A tanulmányaimat a Corvinuson folytattam nemzetközi gazdaság és gazdálkodás szakon. Ez idő alatt a Nestlénél dolgoztam. Jelenleg a Danone-nál dolgozok a kereskedelmi osztályon.

Mikor költöztél be a kollégiumba?

2007-ben költöztem be a koliba. Már a beköltözés is emlékezetes volt. Az elsők egy héttel az egyetem kezdete előtt beköltözhetek. Anyukám kísért el. Az akkor még kettes buszra fel. Térképnézegetés. Persze meg voltunk rakodva edényekkel, ágynemű huzattal. Nagyon izgatott voltam. Bepakoltam a „Koli Ati” által felkínált 40-es szobába. Akkor még senki nem volt ott. Egy hét múlva megyek a 40-esbe. A cuccomat sehol nem találom. Fel-alá rohangáltam, nem tudtam elképzelni mi történhetett. Majd megjelentek a leendő szobatársaim és közölték, hogy ők átpakolták a cuccomat a 39-es szobába a mosdókagyló alá (!), mert én Ancsi szekrényébe pakoltam, és az

már foglalt. Mérges voltam, káromkodtam. Kölcsönös volt az ellenszenv, szóval eleinte nem kedveltek a szobatársaim. De ez szerencsére 1 hét elteltével megváltozott, és úgy éltünk, mint egy boldog család.

Melyik szobában laktál, és milyen volt a viszonyod a szobatársaidal?

A 40/B-ben laktam. Akkor még mindkét részben 4-4 lány lakott. Egytől egyig imádtam őket. (Illetve egy kivétel mégis volt, akit az első évemben kiszavaztunk az ágyam mellett hagyott használt óvszer miatt – utólag már vicces történet.) Főleg bölcsészekkel laktam. Többek között ennek köszönhető, hogy elkezdtem szépirodalmi könyveket olvasni. Az egyik bölcsész szobatársam szerint „leketlen közgazdász” voltam. Mind a mai napig tartjuk a kapcsolatot. Minden évben van egy Mónika-show (ugyanis mi egymást Móninak hívtuk valamilyen Mónika-shows poénból kifolyólag). Nagyon közel állunk és állunk

egymáshoz. Sok mindent csináltunk együtt: buli, főzés, Morgilla, filmezés, alvás, nevetés, sírás...

Melyik a legkellemesebb emléked az itt eltöltött idő alatt?

Nincs, mert az összes az! Nem tudnék egyet sem kiemelni. Még a folyosóvégi reggeli kávé-cigare is legalább olyan kellemes visszagondolni, mint a mosógépkulcskérésre, a rohadó kajára a hűtőben, Aranka néni-re, a takarítónőre, a reggelig tartó koli bulikra, a szerelemi drámákra, a lépcsőn sörözésre vagy a mamuszban CBA-ban vásárlásra.

Mit köszönhetsz a kollégiumnak?

Nagyon sok klassz ember lakott és lakik a Móra koliban, akiknek a társaságában nagyon jól éreztem magam. Fantasztikus a kollégiumi közösség. Ez az, aminek máshol nem lehettem volna részese. Semmiért nem cserélném el ezeket az élményeket és tapasztalatokat. Egy olyan közösségbe tartozhattam, ahol megtanultam mi az alkalmazkodást, és azt, hogy milyen sokszínű emberek vannak a világban, és hogy ez a sokféle ember milyen jól ki tud jönni egymással.

Leber Dina

E'SZT NEKTEK! – Globális agytágítás mindannyiunk épülésére

Zárd el! Kapcsold ki! Tekerd le! Vigyázz rá!

Nos, az a történet bizonyára mindannyiótoknak megvan, amikor a skót haldoklik, halálos ágyához hívatja a rokonságot, és a következő kérdést intézi hozzájuk:

- Itt vagy, édes fiam?
- Itt vagyok, édesapám.
- Itt vagy, drága feleségem?
- Igen édesem, itt vagyok!
- Itt vagy drága hűgom?
- Itt vagyok bátyám.
- Mindenki itt van?
- Igen – válaszolja a rokonság.
- Akkor miért ég kint a villany?

Azt is gyanítom, hogy a folytatásban nem a „könnyesre röhögitek magatokat” rész jön, úgyhogy a további erőltetett vicceskedést félre is téve komolyra fordítom a szót. Vegyetek is úgy, mert a helyzet is komoly.

Aki ott volt az október 7-i közgyűlésen, emlékezhet *Erdélyi Ágnes* igazgatónő szavaira a kollégium gazdasági helyzetét illetően. Azok kedvéért, akik nem tudják, miről is beszélek, íme néhány információ:

- 2012 végéig a rezsinek 20%-át fizette a kollégium, a maradék 80%-ot a karok fizették annak arányában, hány hallgatójuk lakik itt. 2013-tól ez az arány 50 %-ra változott.
- A kollégisták kollégiumi díja egy tanévre 26 millió Ft. A várt hallgatói normatíva, ha 285 kollégistára számoljuk (11 650 Ft/fő): 33 millió Ft. Ebből az idén a központi döntés értelmében „kiosztható”: 14,8 millió Ft. Nyári hasznosítás: 7 millió.

Egyéb vendégszobai hasznosítás: 3 millió. Tehát az idén kb. 50,8 millió Ft-ból gazdálkodhat a Kollégium. 2012-ben (20 %-os rezsivel) a kollégium kiadása 63 600 000 Ft volt.

Én nem vagyok egy nagy matekos (ebből is látszik, hogy ha akarnám, se tudnám letagadni az alapképzéses „bölcészdiplomám”...), de annyit azért kislabizáltam, hogy ezen számok alapján a pénzügyi körülmények nem a legoptimálisabbak szeretett kis otthonunkban.

Na jó, mondjuk azért megijedni sem kell, hiszen ahogy azt az Igazgatónőtől megtudtam, a tavalyi év 1. félévéhez képest 2013 1. félévében átlagosan 18-19%-os megtakarítást tudunk produkálni a kóli fűtés-, villany- és vízszámláit illetően.

A rezszi csökkenése elsősorban annak köszönhető, hogy kollégiumban az elmúlt években megtörtént a nyílászárók teljes körű cseréje – *valamennyi* kültérre nyíló ajtót, ablakot kicseréltek (a szobák ablakain túl a magasszintű és alagsori termek ablakait, a folyosó végi oldalsó ablakokat valamint a főbejárat ajtóit is). Ezen kívül a kollégium tetőrésze – a „Zöld Egyetem” program részeként – napelemeket kapott, mely vélhetően lényegesen befolyásolja majd az áramfogyasztás költségét. Az eredmény már most mérhető.

A továbbiakban pedig az egyetem megújulóenergia-hasznosítási projektje mentén a Móra Kollégiumot is bekapcsolják majd egy újszegedi termálkörbe, melynek keretében jövő tavaszig egy geotermikus alapú fűtési rendszert alakítanak ki. Ezáltal az épület hőszolgáltatása az időjárástól és a meglévő fűtési rendszer jellemzőitől függetlenül részben vagy egészben biztosított.

Tehát az energiatakarékosság jó útján haladunk, de ez azért nem jelenti azt, hogy nekünk, kollégistáknak nem kell megtennünk mindent a további spórolás érdekében! Hiszen gondoljunk csak vissza a fentebb említett információkra!

Igenis legyünk tehát egy kicsit skótok! Figyeljünk oda:

Ne égessük a villanyt azokban a helyiségekben, ahol nem tartózkodik senki! Távozáskor kapcsoljuk le a világítást a közös helyiségekben! Az elektromos eszközöket kapcsoljuk, illetve húzzuk ki, ha éppen nem használjuk! Figyeljünk rá például, hogy a főzés befejeztével zárjuk el a gáztűzhely főzőlapját, kapcsoljuk ki a sütőt!

Ha túlságosan meleget érzünk a szobában, ahelyett, hogy bikinire vetkőzünk vagy ablakot nyitunk,

inkább zárjuk el a fűtőtestet!

Ne folyassuk feleslegesen a vizet! Fogmosás közben zárjuk el a csapot, ne zuhanyozzunk órákig, és igyekezzünk a mosogatásnál is takarékoskodni a vízzel! Tudjuk, hogy környezetvédelmi szempontból sem utolsó dolog az, hogy ne pazaroljuk el a vizet. Save Water – Save Life!

Ne mossunk a mosógépben, csak egy-két darab ruháneműt, várjuk meg, míg össze gyűlik megfelelő mennyiség! Ezzel a saját pénztárcánkat is kímélhetjük, hiszen tovább tart a mosópor. Ezen kívül figyeljünk oda a mosógépek helyes használatára is! Takarítsuk ki mosás után a mosószert- és öblítőadagoló részt (különösen, ha öblítő helyett véletlenül folyékony szappant öntöttünk bele – a legjobbakkal is előfordul...)! Ne tépjük fel erőszakosan a mosógépek

fedelét, és lehetőleg ne lakattal együtt indítsuk el a programot (ilyenre is volt már példa...). Vigyázzunk a mosógépekre, hiszen mindannyiunk érdeke, hogy valamennyi használható legyen, jól működjön, a javításuk pedig nem két fillér.

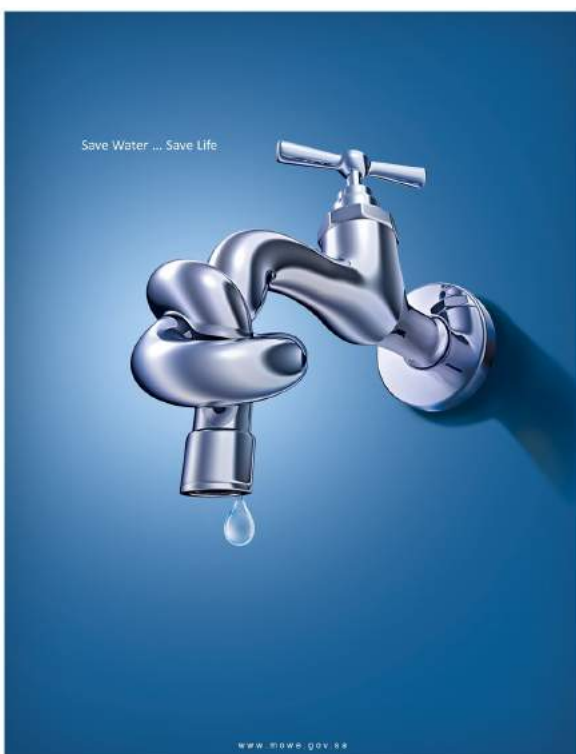
Fontos ez azért is, mert a kedvőtlen költségvetési intézkedések mellett olyan megszorításokkal is szembesülnie kell kollégiumunknak, ami még drasztikusabb problémát jelent. Ági néni elmondta, hogy az idén nem vásárolhat a kollégium új bútort, számítógépet, gyakorlatilag beszerzési stop van. Nem tudunk könyveket, új digitális kamerát, nagyobb hűtőgépeket, íróasztalokat vásárolni, új berendezést a lepusztult dohányzószobák részébe, és folytathatnánk a sort. Semmilyen felújítás sem történhet. És akkor a portaszolgálatról, a gondnoki és a vízvezeték szerelői állásokat érintő problémákról

még nem is ejtettünk szót...

Tehát volt már rózsásabb a helyzet, hiszen mondhatjuk, hogy a kollégium önálló gazdálkodása gyakorlatilag megszűnt.

Kötelességünk nekünk is hozzájárulnunk a nehézségek könnyebb orvoslásához, hiszen mindannyian tudjuk, hogy a kollégium vezetősége igyekszik évről-évre jobb, élhetőbb, kényelmesebb körülményeket teremteni számunkra – ahol csak tud – és azt hiszem, emiatt egyáltalán nem is panaszkodhatunk. Nem vonhatunk tehát vállat azzal a mondattal, hogy „Nem számít, úgysem nekem kell kifizetni!” vagy, hogy „Ez egy kollégium, itt mindent szabad!”. Szerintem egyikünknek sem ezt tanították a szülei odahaza. Viselkedjünk a kollégiumban is úgy, ahogy otthon tennénk: figyeljünk oda, vigyázzunk a dolgokra, a környezetünkre. Takarékoskodjunk, spóroljunk, hogy a Móra Koli még sokáig megmaradhasson olyanoknak, amilyenek szeretjük!

Gábor Wiki

Lapozó

A *Retrovat* ezúttal egy ósdi újságáruhoz vezeti az érdeklődőt. Az eladó mogorva, biztosan bal lábbal kelt fel. Köszönés gyanánt a kíváncsiskodó kezébe nyom egy nagy halom régi újságot. „Elviheted, úgyis csak szemét!” - búcsúzik is a látogatótól, aki a lapokat beborító portól való tüszögés közepegyorsan kereket is old. Nehogy meggondolja magát az árus és visszakövetelje azt a szemetet! Mohó izgalommal veszi kézbe a magazinokat, végigsimít gerincükön, megpróbálja visszagyengíteni a számárfületeket. A régi újságok új tulajdonosa hamar felfigyel az évszámokra és megállapítja, hogy bizony retro lapokra lelt.

Egyet a hölgyeknek...

Elsőként egy kicsit már megfakult, itt-ott gyűrött *Nők Lapja* akad az olvasó kezébe. Nem is sejti, hogy a lap 1949 októberében jelent meg először. Elődjét, az *Asszonyokat*, a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége adta ki, így nem meglepő az a tény, hogy a kezdeti években leginkább arra törekedtek, hogy közelebb hozzák a magyar női olvasókhöz a Szov-

jetunió szépségét, embereit, tájait, művészetét. Ekkoriban a militáns nő volt a lap ideálja, így legtöbbször egyenruhás rendőrnőket vagy katonanőket ábrázolt. Az évtizedek alatt fokozatosan elvesztette politikai töltetét, egyvalami azonban nem kopott ki belőle: azt a célt hivatott szolgálni, hogy minden nőhöz szóljon, kortól, munkahelytől vagy éppen a családi állapottól függetlenül. A magazin napjainkban is nagyon népszerű, a klasszikus női újságok közül az első, heti 300.000 példányszámával. A hetilap, mely elsősorban francia és német magazinokat tekint követendő mintának, 1999-től társlapokat is megjelentet a *Nők Lapja* márkajelzés alatt. Ide sorolható a *Nők Lapja Évszakok*, *Nők Lapja Konyha*, *Nők Lapja Esküvő* vagy éppen a *Nők Lapja Psziché* is.

Egyet az uraknak...

Olvasónk kezébe ezúttal egy teljesen más témájú lap kerül, az *Ezermester*. Szemmel láthatóan meglepődik, ám lelkesen belelapoz az 1957. januári számba. Lelkesedése egyre nő, amint megpillantja a rovatokat, a lapból megvalósítható barkácsötleteket. A szerkesztő köszöntőjéből megtudja, hogy nem csak gyakorlott ezermestereknek, hanem kezdő barkácsolónak is szól a magazin. Ez a tény megnyugtatja, mert nem tartja magát műszaki zseninek. Azonban a cíkcímek, rovatok böngészése közben egyre inkább megjön a kedve, hogy megkeresse régen használt szerszámosládáját és alkosson valamit. De

hogy mik inspirálták ennyire? Hát az olyan írások, mint a *Sílec klinika*, az *Akváriumszellőztető – konzervdobozból* vagy éppen az *Építsünk robogót!*. Még ahhoz is kedvet kap, hogy valamikor majd belenézzen a következő számba, ahol a cigarettasodró-gép elkészítése ismerhető meg. Mielőtt egy másik újsághoz nyúlna, halványan feldereng a kép előtte, melyben mintha 2013-as számot is látott volna az újságosnál. Jól gondolja, hiszen az *Ezermester* napjainkban is forgalomban van.

Egyet a gyerekeknek...

Az újságok között kutakodó kíváncsiskodó ezúttal egy bájos magazinra lel. Elmosolyodik, mikor megpillantja a *Dörmögő Dörmötör* dundi bocsait a címlapon, s nem bírja megállni, hogy ne lapozzon bele a gyerkőcök egykori kedvencébe. Szeme elé

vidám rajzok, rövidebb-hosszabb mesék, mondókák és nyelvtörök kerülnek, de több kifestővel, fejtörővel és még pályázattal is találkozok. Saját gyerekkora sejlik fel lelki szemem előtt, mikor az 1957-es gyermekmagazint lapozgatja. Különben a lapot először a Magyar Úttörők Szövetsége jelentette meg és nevezte el Sebők Zsigmond híres mackójáról. A kiadással a későbbiekben az Állami Ifjúsági Lapkiadó és a Lutra Kiadó is foglalatzkodott, napjainkban azonban már a Drize Kiadó Kft. látja el ugyanezeket a feladatokat. Hiszen még ma is kapható a *Dörmögő Dömötör*, sok-sok színes oldallal, Weöres Sándor, Csukás István vagy éppen Gazdag Erzszi szerzeményeivel.

Egyet a „tudós” fiataloknak...

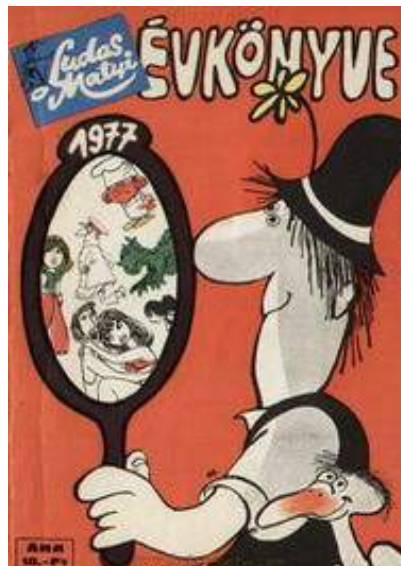
Rongyos, gyűrött újság kerül az olvasó szeme elé, látszik rajta, hogy sokat forgathatták.

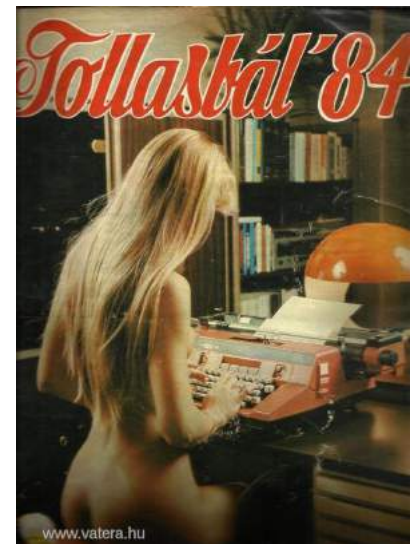
Borítója ugyan hiányzik – valakinek biztosan megtetszett – ám tartalmából könnyen megállapítható, hogy az csakis az Alfa magazin lehet. Az olvasó korábban maga is többször lapozgatta már számait, s akár ezer másik közül is képes

lenne felismerni őket. De mitől is olyan jellegzetes a jó öreg Alfa? Hát a csupa színes, érdekes cikktől, az Asterix és Lucky Luke képregényrovatoktól, a sok-sok ismeretterjesztő írástól. Igényes újság, ez rögtön szembetűnik. De hát milyen is lenne, ha nem igényes? Hiszen az *Interpress Magazin* mellékleteként jelentette meg annak idején a Nemzetközi Újságíró Szervezet, s szánta az okosodni, művelődni vágyó fiatalok kezébe. Az újság rövid története ellenére (csupán 1978 és 1990 között volt kapható) hatalmas rajongótábor gyűjtött, sokak kedvenc olvasnivalójává avanszált.

A „kincses köteg”, a sok régi újság nemhogy fogyna, olvasónk úgy érzi, hogy szinte csak nőttön-nő. Felkap egy *Hahotát*, átpörgeti, de hamar megunja főszereplőinek, Pifnek és Herkulesnek vidám kalandjait. „Ez gyerekeknek való” –állapítja meg. Leteszi, s helyette egy már kitöltött, réges-régi *Füles* újságot kezd el lapozgatni, azonban a már megfejtett rejtvények sem hozzák igazán lázba. Ezután egy *Tollasbál* nevezetű lap borítóján, vagyis inkább a rajta szereplő lenge öltözetű lányon akad meg a szeme. Kíváncsiságból belelapoz, de a sok fedetlen kebel

elrettenti, s szemérmesen becsukja. A kupac alján azonban már csak egy magazin maradt, a *Ludas Matyi*. Ebbe is beleolvas, s mosolyra húzza száját. Ahogy pörögnek előtte az oldalak, jókat nevetgél az egykori karikatúrákon, humoreszkeken. Tetszenek neki a poénok, egyre csak derül az olykor élcelődő, olykor nagyon is szókimondó vicceken. Két kacaj között megállapítja, hogy a régi lapok személyében valóban kincset talált...

Lengyel Nóra

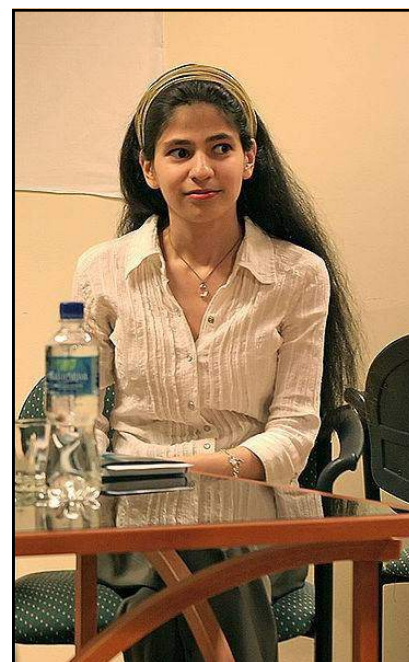
Szegedre jöttek az összes férfiak

Turi Timi a gimiből ismerem. Még ötödikes-hatodikos kisgimis lehettem, amikor a festékillatú, csendéletektől és általunk gyártott, a majdan a sulis auláját ékítő díszektől zsúfolt rajzteremben a rajzsakkörös délutánon beszélgettem vele – a nagygimis, kissé különccs lánnyal.

Én ugyan nem tudtam rajzolni – mint kiderült, ő nagyon is tehetséges volt, s nem csak ebben a művészeti ágban. Zenélt, és kis, színházi jelene- teket rendezett – ő volt a dramaturg, a rendező és egy szereplő is egy személyben, aki a közönség soraiban ülve egyszer csak felállt, és besétált a saját etüdjébe a makói József Attila Gimnázium aulájában. Gyerekfejjel ez nagyon lenyűgöző volt. Aztán egyszer csak eltűnt a szemem elől: leérett-ségizett, és abban az időben még nem volt Facebook, hogy „lecsekkolhassam”, mi a helyzet vele. A gimiben mindenki tudta, hogy egyszer még sokra viszi, mégis furcsa, hogy most itt ül előttem a Grand Cafében, és mint már számos kötetet kiadott irodalmár, könyvbemutató meghívásoknak tesz eleget.

A beszélgetést Darvasi László (pedagógus, költő, újságíró, szerkesztő; az *Élet és Irodalom* főmunkatársa) vezeti. Kérdései nem csak a kötetre vonatkoznak, sőt, eleinte szóba sem kerülnek a férfiak. Timi magáról beszélteti, így kiderül, hogy amikor iskolába került, a verselése hanyatlani kezdett, hogy valójában nem is akart irodalommal foglalkozni, hiszen a zongora és a képzőművészet érdekelte. Aztán 17 évesen – mint mondja – kapott egy új gellert az irodalom felé; rájött, hogy ez a műfaj nincs kiszolgáltatva az eszközöknek, mint a zene a hangszernek vagy a képzőművészet a rajztáblának. Nincs kiszolgáltatva másoknak. És ez volt az, ami végül igazán csábítóvá tette számára az irodalmat, olyannyira, hogy kommunikáció-magyar szakot végzett Szegeden. Az egyetemi évek alatt természetesen kivette részét az egyetemi újságírásból, közben Budapesten a Bartók Rádióknak készített rádiointerjúkat. „Mikrofonengedélyem volt.” – mondja. Elbeszélései jelentek meg a *Holmiban*, a *Jelenkorban* és a *Tiszatájban* is.

Mikor idáig ér a beszélgetés, Darvasi kéri, hogy olvasson fel a *Jönnek az összes férfiakból*. Így a költő saját szájából hallhatjuk

a *Hazudós múzsát*, a kötet első versét, és azt a verset is, amelyben a címadó mondat szerepel – a *Migrént*.

Aztán rátérünk magára a kötetre. Kiderül, hogy a szokatlan és mindenképpen figyelemfelkeltő cím eredetileg nem volt ennyire figyelemfelkeltő – Turi Timi ugyanis *Történet* címmel küldte el a Kalligramnak, mely végül megjelentette a verseskötetet. A végleges cím végül is úgy keletkezett – hallhatjuk a költőtől – hogy a folyóirat-szerkesztők (akik többnyire férfiak) mindig „kiveszik a csajos verseket”. Innen jött az ötlet, így jöttek hát a férfiak.

Darvasi László megjegyzi, hogy Timi minden verse olyan, mintha egy-egy regényt is lehetne belőle írni. „Mindig is prózát akartam írni” – mondja Timi, s megjegyzi, hogy Darvasi megjegyzése mögött van némi igazság, hiszen minden egyes versét gazdagon tudná lábjegyzetelni – mi történt, miért történt, hogyan történt, milyen körülmények között. Azt a kérdést pedig, hogy regények helyett miért versek keletkeznek, Darvasi magának is megválaszolja végül: „Olyan, mintha

Fotó: Apjok Vivien

visszafelé bontanád az anyagot és már csak a szentencia maradna a végére.” Gyanítom, hogy ezek a szentenciák maradnak meg versnek. A beszélgetést időnként meg-megakasztja egy-egy vers felolvasása. A *Bökkenő*, a *Titkos*

élet, az *Emily Dickinson saját élete* és az *Egy harmadik* mind más és más, férfiakhoz kötődő viszonyt jelenít meg, amelyeket a jelenlevők (és az olvasók) Timi magánéletének ismerete függvényében, mértékében érthetnek. Egyébként pedig, aki nem érti, az is tudja élvezni, hiszen – ahogy már korábban is megfogalmazódott – általános érvényű igazságok fogalmazódnak meg egyszerű jelleggel (mint egy szentencia), s mivel minden nőnek

volt már dolga valamilyen szinten férfival, valószínűleg nem ül olyan hölgy a teremben, aki ne tudna magáénak érezni legalább egy fél mondatot, gondolatot. Mégis – ahogyan Timi fogalmaz – hiába dolgozott a szövegeken keresztül saját magán, azokon keresztül nem lehet őt megismerni. „De szeretem magam látni bennük”. Ezek után csak azt tudom javasolni, hogy olvassátok Turi Tímea, e tehetséges, kortárs fiatal írónő verseit (aki nem mellesleg a Magvető Kiadó szerkesztője is) – jöjjenek az összes férfiak!

Vivien Apjok

„Egye meg a fene az egészset!” – azaz néhány szóban az Örkény 100+1 című kiállításáról

Dobozok. Tapogatózás. Potytyantós. Ezt a három szót választanám, ha valóban néhány szóban szeretném összefoglalni a kiállítást. Ellenben, ha mindent papírra vetnék, cikkem hosszúsága keveseket ösztönözne annak végigolvasására. Így maradok az arany középúton, és pár gondolattal – ha nem is egy egyperccsel - szeretnék mindenkit arra bátorítani, hogy látogasson el a Fekete házba, és tekintse meg az Örkény-kiállítást, amely még december 15-ig várja az érdeklődőket.

Mindenekelőtt el kell mondanom, hogy a tárlat megálmodói – akik még a keretes szerkezet kialakítására sem voltak

restek – kétség kívül hűek az Örkény-örökséghez, ily módon nem mindennapi élménynek lehet részese a látogató. A kiállítás minden szempontból rendhagyó.

Az első teremben természetesen Örkény 67 évét követhetjük végig, azonban az életút tálalása már eltér a megszokottól. Írógép, kiragadott idézetek, kritikák, fényképek, papirosok, órák... Mind-mind arról tanúskodnak, hogy Örkény István messze állt a hétköznapi ember ideáljától. Már kisbabaként is kitűnt többi óbégató társa kö-

zül, hisz gyermeki bája ellenállhatatlanná tette minden nő számára. Ugyan – saját elmondása szerint – kinézete az idő múlásával radikálisan rosszabbodott, egyedi stílusa

mégis három feleség elfogyasztását tette lehetővé. Habár élete nem mindig volt habos torta, hiszen munkaszolgálatra kötelezték, megjárta a Don-kanyart, a kommunizmus idején neve a tiltott írók listáján szerepelt, ám irodalmi munkásságának groteszk humora feledteti a látogatóval a rideg tényeket, és az író ekképp mint vidám fickó marad

meg az érdeklődők emlékezetében.

Ami a második kiállítótermet illeti (belépés előtt szigorúan lehajolni!), legegyszerűbben a „dobozlabirintus” szóval lehetne jellemezni. Jó hír a múzeumi riasztókat tapogatással előszeretettel beindítók számára, hogy jelen tárlatra a „Mindent a szemnek, mindent a kéznek, és éljen a szabad elme!” szabály vonatkozik. Aki

pedig kellőképpen kitapogatta magát, az megpihenhet a kert végi pottyantósban, és elmerülhet az olvasott egypercesek keserű világában.

Azon rendkívül lelkes kollégisták kedvéért, akik ingyenes tárlatvezetés keretében szeretnének bepillantást nyerni Örkény (groteszk) világába, nem lövöm le a kalauzolók által mondottakat, így a következő 76 éves kritiká-

val búcsúzom és egyben kívánok mindenkinek jó szórakozást: „[...] nagyon mulatságos, jól olvasható, helyenkint egész kitűnő. Nívós, magas szellemiségű, kultúra van benne, nyugati levegő, gondolkodni tudás, lelki elmélyedés és főképp szellemesség, üde, modern, elavulatlan humor.”

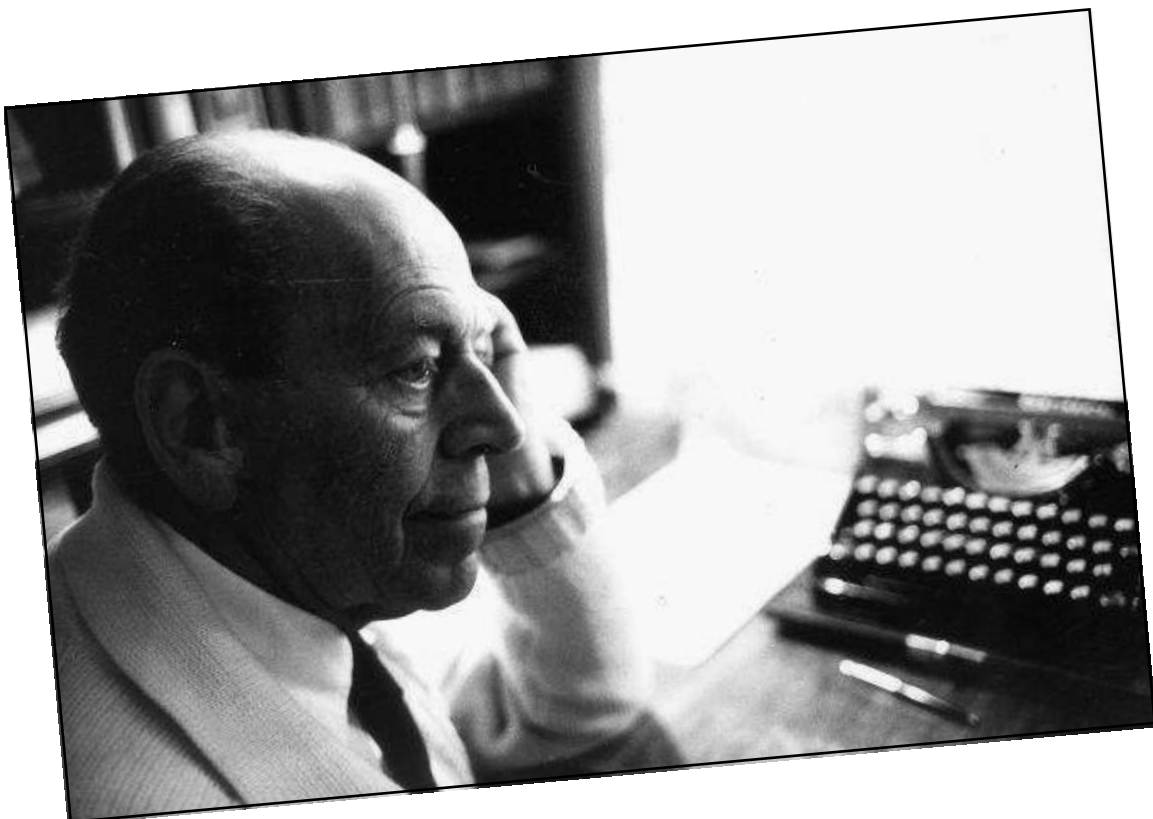
A kiállítás megtekinthető december 15-ig, péntektől szerdáig 10-18 óráig, csütörtökön 10-20 óráig a Fekete házban (Somogyi utca 13.).

Ingyenes tárlatvezetés: szombat 11 óra; vasárnap 16 óra.

Jegyárak: diák – 690 Ft; felnőtt – 1290 Ft.

További információ: <http://www.mfm.u-szeged.hu>

Leber Dina

Kubitsch Rebeka: Porcelándoboz - 2. rész

Valamilyik szobából Klári néni pattogó hangja arra utasított, hogy terítsek meg az ebédhez. Mindig utasított, sosem kért, ha el is hagyta a száját, hogy kérlek, akkor is éreztük a fölényt, a megvetést, hogy valamiféle kegyet gyakorol rajtunk ezzel a szóval. Ott hagytam a testvérem a vitrin előtt, és előpakoltam az abroszt meg a tányérokat satöbbi. Nem nagyon figyeltem rá, mit csinál, mert a terítésnek külön rituáléja volt ebben a házban, nem szabadott elrontani, vagy bármit is másként tenni. Aztán láttam, ahogy odahúz egy széket a szekrény elé, feláll, és óvatosan kinyitja az üveges ajtót. Azonnal elkezdtem pisszegni. Oda se figyeltem, csak legyintett a kezével, hogy hallgassak. Tovább próbálkoztam, de nem számított. Amit meglátott ott fönn, egészen megbabonázta. Benyúlt a szekrénybe, és a két tenyere között, úgy, ahogy egy kismadarat tart az ember, kiemelt egy ékszeres dobozt. Álltában kicsit oldalra fordult, hogy én is láthassam. Egyből otthagytam a terítést, és odasiettem, már engem se érdekelt, hogy nem szabad. Mert gyönyörű volt. Nem túl nagy, szögletes, hullámos falú porcelándoboz. A tetejére meg az oldalára rózsaszín, lila és sárga virágokat, sőt még egy lepkét is festettek rá arany szegéllyel. Az egészet kacsaringók és apró zöld levélkék hálózta be, fényes volt, és sima. A húgomról csorgott a víz az izgalomtól. Megmozdította az egyik kezét, hogy hozzáérhessen, levegye a tetőt, belenézhessen, láthassa

azt a nagy titkot, amiről azt gondolta, hogy csakis ebben a dobozban bujkálhat. De valamit elrontott. Abban a másodpercben, hogy már nem úgy tartotta a „kincsét”, mint egy madárkát, kiesett a kezéből és szilánkokra tört a konyhakövön.

Különb sóbálvánnyá dermedtünk, mint Lót felesége. El se tudtuk képzelni, hogy mi fog történni. Csak álltunk, és néztük a szilánkokat. Kizárt volt, hogy megússzuk. Vártuk Klári néni istenének a csodáját. Helyette Klári néni jött. Nagyjából kettő másodperc alatt felmérte a terepet, és már el is döntötte magában, hogy mi lesz a büntetésünk. De húzta az időt. Állt az ebédlő ajtajában, vékonyra összeszorított szájjal és bámult minket. A húgom már majdnem sírt, egyre inkább kapkodta a levegőt, és egyre szaggatottabban, érezni lehetett, hogy mindjárt kitör. Görcsösen simítgatta a szoknyáját, és azt motyogta:

- Ne tessék haragudni Klári néni, véletlen volt.

A néni félelmetes higgadtsággal válaszolt, és ez volt a legborzalmasabb, mert tudtuk, hogy akkor már mindent előre eltervezett, mindegy mit teszünk, vagy mondunk.

- Kislányom, ezerszer elisméltetem neked, hogy ne motyogj. Rendkívül illetlen. Szóval ismételd csak meg, amit mondtál, de most ar-ti-ku-lál-va, ta-gol-tan!

Laura elkezdett zokogni, szípozott, ugráltak a vállai, és még érthetlenebbül sírta maga elé:

- Sajnálom Klári néni, nem volt szándékos. Kérem szépen, ne tessék haragudni.

- Látod, látod, mindig mondtam az édesanyádnak, hogy tanítson

fegyelemre, de úgy látszik, nem sikerült neki. Látod, milyen neveletlen vagy? Látod? – az ilyen sajnos nem szónoki kérdés volt, válaszolni kellett rá.

- Látom, Klári néni.

- Te meg fejezd be a terítést, ebédelni fogunk. – olyan kedves, szinte bűgő hangon szólt oda nekem, hogy a meglepetéstől majdnem elszórtam a tányérokat a kezemből. Nem mertem a húgom védelmére kelni, aki még mindig ugyanabban a görnyedt testtartásban állt a széken, és a dobozka szilánkjait nézegette a konyhakövön. Klári néni is odalépett az asztalhoz, és rakosgatta a tányérokat meg az evőeszközöket. Nem mondott semmit. Vagy öt perc telt el így, Laura még mindig mozdulatlan volt, nyilván nem mert semmit se tenni a néni engedélye nélkül, aki pedig láthatóan nem volt hajlandó megkegyelmezni neki.

- Édesdrágám, menj ki a kamrába a söprűért, meg a lapátért, takarítsd össze, amit műveltél! Ha már összetörted az egyik legkedvesebb tárgyamat, legalább tégy rendet magad után, ne várd, hogy majd mindig mindent más fog elvégezni helyetted. Jaj, édeseim sokkal tartoztok ti nekem, majd egyszer meglátjátok! Anyádnak is mindig mondtam, hogy túlságosan engedékeny veletek, és meg is lett az eredménye, igazam van?

- Igaza van, Klári néni.

Leevickélt a székről, és megindult a söprűért. Én még mindig a tányérokkal szöszmötöltem, nem tudtam mit kezdeni a kezimmal és semmit se mertem mondani. Vártam, hogy a néni engem is elővegyen, nyilván tudta, hogy valamennyire én is ben-

ne voltam a dologban. De úgy büntetett, hogy nem büntetett. Látványosan igazságtalan volt, mert nem ellenkezhettem. Közben a húgom visszaért. A söprű hatalmasnak tűnt a kezében, egyébként is hosszabb nyele volt az átlagnál, egy kisgyerekeknek teljesen kezelhetetlen. Leguggolt a szilánkok mellé, és próbálta összetakarítani. Egészen a tövénél fogta a seprűnyelet, és ahogy mozgatta, ide-oda lengett, féló volt, hogy beveri vele a vitrin üvegét. Odamentem, hogy segítek neki, nekem mégis könnyebben ment volna, de a néni nem engedte:

- Kisdrágám, mi ebédelünk, ülj csak le az asztalhoz! Igen, úgy, húzd már ki magad!

Laura még mindig kínlódott, sehogy se sikerült neki felsöpörni rendesen. Továbbra is csak sírt, nem is láthatott rendesen a hajától meg a könnyeitől. Mi meg ott ültünk az asztalnál, egyenes tartással. Azt hittem, megvárjuk, hogy a húgom végezzen a takarítással, de tévedtem. Egyre dühösebb voltam, már majdnem felálltam, mikor Klári néni mosolyogva odafordult hozzám:

- Ma mondd el te az asztali áldást!

Nem voltam hajlandó megszólalni. Ki akarta erőszakolni belőlem az imát.

- Na gyerünk, mondd már, vagy anyád még imádkozni se tanított meg?

Meg se bírtam szólalni, annyira ledöbbsentett a nyugalom, és az áhitat, amivel összetette a kezeit. Hát tényleg így mennek a dolgok? Nem történt itt semmi rossz? Pedig történnie kellett, a húgom sír és ott térdepel a kredenc előtt azzal a ha-

talmas söprűvel, Klári néni meg úgy tesz, mint aki észre se veszi, hogy egyedül nem tudja feltakarítani, pedig még én is látom, de nem mehetek oda.

- Valami baj van? Nem hallom a hangodat.

- Nincs baj, Klári néni.

- Akkor rajta, rajta, ne rád kelljen várni!

- Jövel Jézus, légy itt velünk, áldd meg, amit adtál nekünk. Ámen...Klári néni, kérem szépen, én nem vagyok még éhes. – tettem hozzá.

- Már hogyanne lennél az, egész nap nem ettél semmit!

- Klári néni, esetleg segíthetnék Laurának.

- Nem kell neki segítség, remekül boldogul. Egyél, és ne szólj bele olyasmibe, amit nem értesz.

– még mindig higgadt volt a hangja, de éreztem, hogy lassan túllépek egy határt, ezért elkezdtem nagyon lassan kanalizni a

levesemet, leszegett fejjel. Egy idő után arra lettem figyelmes, hogy mekkora csend van. Olyan súlyos csend. Nem értettem honnan jön. Aztán rájöttem: a húgom már nem sírt. Hirtelen úgy éreztem, mintha órák teltek volna el, mióta eltörtött a doboz, sőt, az egész kifejezetten álomszerűnek tűnt. Bágyadtnak éreztem magam, mint aki nagyon hosszú

alvásból ébredt fel. Lassan fel-emeltem a fejem. A seprűnyél már nem himbálózott előre-hátra. Laura még mindig ott térdelt, de már nem próbálkozott a söprűvel. Ő is bágyadtnak tűnt, és – először azt hittem rosszul látok – öregnek. Izzadt ujjjaival nyomkodta az apróbb szilánkokat, és mikor már elég sok tapadt rá, belerázogatta a lapátba.

Klári néni befejezte az evést. Ahogy felállt az asztaltól, és meglátta a húgomat, úgy nézett rá, mintha azt se tudná, mit keres ott. Mímelt meglepődöttséggel kérdezte:

- Drágám, hát te még mindig azzal pepecselsz? Ha befejezted, ebédelj meg, nekem most dolgom van, elmegyek egy rövid időre. Lajos bácsi mindjárt hazaér, bár nem sokat értek vele, inkább ti fogtok órá vigyázni. – Azzal kiment a helységből, és öt perc múlva már az utcán kopogott a cipője.

Nem mertem megszólalni, csak ültem a széken. Még a lábamat se lóbáltam. A húgom egy negyed óra múlva abbahagyta a szilánk-szedetetést, és leült megenni a levesét, ami persze már réges-rég kihűlt. Lajos bácsi nemsokára valóban hazaért, elég jó hangulatban. Nem mondtuk neki, mi történt, úgyse számított volna, semmi hatalma sem volt addigra már a felesége felett. Meg igazából, ha kijelentettük volna, hogy Laura eltörte a dobozt, és Klári néni feltakarította vele, teljesen természetesnek és hétköznapi hangzott volna. Talán az is volt.

Elnéztem a kezemben a porcelándobozt, amit a húgom vett Klári néninek nem sokkal azután, hogy dolgozni kezdett.

- Tessék, most már nem tarto-

zom magának semmivel. Ugyanolyan, mint a másik volt.

A néni addigra már túljutott azon a ponton, hogy bármire is emlékezzen azokból az idők-ből, mikor még eszénél volt. Csak feküdt a vizeletszagú ágyán a szociális otthonban, idegesen mozgatta ide-oda a szemét. Fogalma sem volt, hogy miről van szó, de érezte Laura hangjában a ridegséget, a megvetést, és ez megzavarta.

- Köszönöm kisszívem, nagyon szép. Ti is szépek vagytok. – mondta, de ezt is úgy, mikor az ember nem biztos benne, hogy mit kell válaszolnia, csak

próbát tesz, hátha sikerül.

Nagyon csodálkoztam, hogy megmaradt ez a doboz. Egyrészt, hogy nem kobozták, vagy lopták el az ápolók, másrészt meg hogy nem törött össze. Élete vége felé Klári néni felvette azt a szokást, hogy havonta egyszer kiborult, és amit lehetett, összezúzott maga körül. Még az is lehet, hogy jelentettünk neki valamit, ha ezt az egyet meghagyta. És akkor elgondolkodtam. Ez a nő folyamatosan piszkálta az anyánkat, aki retteget, ha a nővérehez kellett mennünk, de muszáj volt menni, mert rászorult a segítségére. És ez a nő,

amikor csak tehette, rideg volt és rosszul bánt velünk, koszosnak és elkorcsosultnak tartott minket. De nem, mi nagyobbat végettünk Klári néni ellen, mint az ő összes szurkálódása együttvéve, akkor is nagyobbat, ha az a péntek ezerszer is megismétlődik. Büntudatom lett. Mert mi nem csupán ridegek voltunk, és nem csupán rosszul bántunk vele az elmúlt tizenöt évben, attól a perctől fogva, hogy hatalmunk volt felette.

Minket egyszerűen nem érdekelt.

Utazás

Utazásra hív a pokolban a hiány...

Nem ég, már porzik, füst a fellegekbe száll
Nem ég, már mar, tüdő sorvad el
Sós folyóban könny kevereg el

Sós folyó most árad, homok partot áraszt
Körberajzol, magába zár, vas és csont egyé má'
Felfogom, mit magával hord az ár
Düh és bánat a holt szívébe zár

Vizet vas fest, majd a fekete leplez el
Homályos hangzás, messzeségbe vezet el
Messzeségben a kudarc kavarg
Múltba? Üres semmibe indulok...

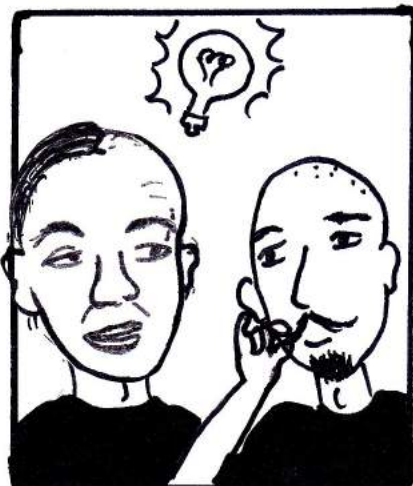
E dallam hangjai hozzávezetnek...
Majd szemembe perzseled kedves tetemed.
A hangzás madara rám emeli fényét
Csórében tartja kedvesem lelkét.

Az emberi sors hanyatlik, ahogy én tettem.
Kezem, ujjam, körmöm sós folyóba eresztem
Kacag rám a lelketlen mosolya
Nem téved e szem a testre soha.

Lelkét nézem a csórben, lelkét vérében
Feltámad az égben, eltemet fényében
Fekete fényéből letámad a földre
Pallosa a nyakamnak szegezve

Földig hajtom fejem, e vízbe hanyatlok
Lelkünk közel ér, de enyém gödrében mozog
Új föld ez: mindent látok benne
Fütkészem, majd átszivárgok bele...

Charles Baudelaire *Egy dög* című verse nyomán

Nardai Alexandra ☺

Móra Nyúz - a Móra Ferenc Kollégium lapja. Megjelenik 120 példányban, ingyenes terjesztéssel.

Főszerkesztő: Danyi Ildikó

Tördelőszerkesztő: Danyi Ildikó

Olvasószerkesztő: Nowosielski Diána

Korrektúra: Danyi Ildikó

Szerzők: Apjok Vivien, Csenki Gergely, Csik Réka, Gódor Nikoletta, Danyi Ildikó, Drozdk Evelin, Kubitsch Rebeka, Léber Dina, Lengyel Nóra, Mihácsi Gabriella, Nagy Noémi, Takács Vivien, Víg Dóra

Borítórajz: Nardai Alexandra Krisztina

Képek, illusztrációk: Apjok Vivien, Batki Gergely, Görög Péter, Kujbus Tamás, Lutz Gábor, Nagy Bernadett, Simon Anikó

A további képeket internetes oldalak segítségével közöltük.